Dogfen ir Cyhoedd

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cygnor - Council Offices
LLANGEFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL (ARBENNIG)	CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE (EXTRAORDINARY)
DYDD LLUN, 8 HYDREF 2018 am 1.00 y. p.	MONDAY, 8 OCTOBER, 2018 at 1:00 p.m.
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGEFNI	COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGEFNI
Swyddog Pwyllgor — Ann Holmes 01248 752518	Committee Officer

AELODAU / MEMBERS
Cynghorwyr / Councillors:-

PLAID CYMRU / THE PARTY OF WALES

Lewis Davies, Trefor Lloyd Hughes, MBE, Dylan Rees *(Is-Gadeirydd/Vice-Chair),* Alun Roberts, Nicola Roberts

Y GRWP ANNIBYNNOL / THE INDEPENDENT GROUP

Richard Griffiths, Richard O. Jones

PLAID LAFUR CYMRU/ WALES LABOUR PARTY

J. Arwel Roberts

ANNIBYNNWYR MÔN / ANGLESEY INDEPENDENTS

Aled Morris Jones (Democratiaid Rhyddfrydol Cymru/Welsh Liberal Democrats)*(Cadeirydd/Chair)*
Bryan Owen

**AELODAU CYFETHOLEDIG (Gyda hawl pleidleisio ar faterion Addysg) /
CO-OPTED MEMBERS (With voting rights when dealing with Educational matters)**

Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig / The Catholic Church)
Mrs Anest G. Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru / The Church in Wales).

R H A G L E N

1 **<u>DATGANIAD O DDIDDORDEB</u>**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2 **<u>STRATEGAETH ADDYSG YNYS MÔN - MODERNEIDDIO YSGOLION (DIWEDDARIAD 2018)</u>** (Tudalennau 1 - 28)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Dysgu.

3 **<u>ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL (CYNLLUN GWELLA) 2017/18</u>** (Tudalennau 29 - 66)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Trawsnewid Corfforaethol ac Adnoddau Dynol.

CYNGOR SIR YNYS MÔN
Templed Adroddiad Sgriwtini

Pwyllgor:	Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	8 Hydref 2018
Pwnc:	Strategaeth Addysg Ynys Môn-Moderneiddio Ysgolion (Diweddariad 2018)
Pwrpas yr Adroddiad:	Derbyn sylwadau'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar Strategaeth Addysg Ynys Môn – Moderneiddio Ysgolion (Diweddariad 2018)
Cadeirydd Sgriwtini:	Cynghorydd . Aled Morris Jones
Aelod(au) Portfolio:	Cynghorydd .R.Meirion Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Arwyn Williams
Awdur yr Adroddiad: **Rhif Ffôn:** **E-bost:**	Arwyn Williams
Aelodau lleol:	Yn berthnasol i holl Aelodau'r Cyngor

1 – Argymhelliad/ion
1.1 Cytuno i fabwysiadu'r Strategaeth Addysg Ynys Môn-Moderneiddio Ysgolion (Diweddariad 2018) fydd yn weithredol o'r 15 Hydref 2018 ymlaen. 1.2 Cytuno i swyddogion gychwyn y broses o ymgynghori yn ardaloedd Band 'B' dros y 12 mis nesaf. Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol roi sylwadau ar 1.1 a 1.2 uchod ar gyfer y Pwyllgor Gwaith (15 Hydref 2018)

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall
Mae Cynllun yn Cyngor yn cydnabod 3 amcan penodol. Yr un gyntaf o'r rhai hynny sydd yn gysylltiedig â'r strategaeth hon yw ein bod fel Cyngor yn 'sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir' ac y byddwn yn 'parhau i godi safonau addysg a sicrhau bod gan ein pobl ifanc y sgiliau cywir ar gyfer cyflogaeth a hyfforddiant'. Noder y byddwn yn gwneud hynny drwy – 'barhau â'n rhaglen moderneiddio ysgolion drwy gyhoeddi strategaeth ddiwygiedig fydd yn mynd i'r afael â chynaliadwyedd tymor hir addysg gynradd ac uwchradd ar draws yr Ynys. Bydd hyn yn cynnwys y posibilrwydd o gampysau Dysgu 3-18 oed mewn lleoliadau penodol.'

Yn ychwanegol fel rhan o'r ddogfen cyflawni blynyddol noder y byddwn eleni (2018/19) yn :

"drafftio, ymgynghori ac yn mabwysiadu strategaeth moderneiddio ysgolion newydd………bydd ffocws cynnar ar ddatblygu'r model addysgol yn nalgylch Amlwch"

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cymhorthi Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

4.1 Sut mae'r cynigion yn y Strategaeth ddrafft yn galluogi'r Pwyllgor Gwaith i gyflawni Cynllun Corfforaethol y Cyngor, y rhaglen drawsnewid a hefyd y côd diwygiedig trefniadaeth ysgol? Oes yna unrhyw risgiau penodol?

4.2 Pa mor fforddiadwy ydy'r cynigion i'r Cyngor o gofio bod yr Awdurdod yn wynebu rhaglen heriol o arbedion ariannol dros y 3 blynedd nesaf o leiaf?

4.3 Oes yna wybodaeth / ystyriaethau eraill y dylid eu dwyn i sylw'r Pwyllgor Gwaith er mwyn galluogi'r Pwyllgor Gwaith I wneud penderfyniad?

4.4 Sut bydd y Pwyllgor Gwaith yn blaenoriaethu'r broses o wireddu'r rhaglen foderneiddio fesul ardal?

4.5 Sut bydd y Strategaeth ddrafft hon yn cydymffurfio gyda pholisi a chanllawiau cenedlaethol wrth ddarparu addysg i blant a phobl ifanc?

5 – Cefndir / Cyd-destun

Cefndir

Ers cyhoeddi'r strategaeth wreiddiol yn 2013 mae'r Awdurdod wedi cydweithio gyda Phenaethiaid ac Aelodau Etholedig i foderneiddio'r stoc ysgolion ar yr Ynys drwy gyfuno 10 o ysgolion cynradd llai ac adeiladu ysgolion y 21ain Ganrif mewn tair ardal o fewn Band A, gyda'r diweddaraf yn agor ym mis Mawrth 2019.
Erbyn diwedd Band A (Ebrill 2019) bydd dros 10% o ddysgwyr cynradd Ynys Môn yn derbyn eu haddysg mewn adeiladau'r 21ain Ganrif ac fe fydd 10% o lefydd gweigion yn ysgolion cynradd Ynys Môn - gostyngiad o dros 17% mewn chwe blynedd.

Yn yr uwchradd, mae'r gostyngiad mewn niferoedd a'r cynnydd mewn lleoedd dros ben, ynghyd â'r toriadau a wynebir wedi arwain at heriau cyllidol sylweddol ar draws y sector uwchradd ac mae'n debyg bydd hyn yn parhau neu hyd yn oed yn gwaethygu dros y blynyddoedd nesaf.

Cyd destun

Yn sgîl yr uchod ynghyd â rhaglen llymder Llywodraeth ganolog, sydd yn golygu bod angen i'r Gwasanaeth addysg ganfod arbedion o £5M dros y tair blynedd nesaf, **mae angen adolygu'r Strategaeth Moderneiddio er mwyn:**

- sefydlu trefniadaeth ysgolion sydd yn addas ar gyfer y deng mlynedd ar hugain nesaf er mwyn sicrhau'r cyfleoedd gorau i'n plant a phobl ifanc ffynnu a manteisio ar y cyfleoedd byd gwaith sydd ar y gorwel.
- parhau i weithredu'n ddidrugaredd i sicrhau bod safonau a darpariaeth yn ein hysgolion ymysg y gorau yn genedlaethol.
- sicrhau bod adnoddau'r Cyngor yn cael eu defnyddio yn effeithiol ac effeithlon trwy ddatblygu trefniadaeth sydd yn fwy cyfartal o safbwynt cost y pen ar draws ysgolion a sefydlu phatrwm addas ar gyfer addysg ôl-16.
- sicrhau bod pob ysgol yn gosod sylfeini cadarn i sicrhau bod pob dysgwr yn cyrraedd lefel o hyfedredd yn y ddwy iaith sydd yn berthnasol i'w gallu.
- creu'r amgylchiadau i Benaethiaid lwyddo trwy sicrhau bod amser a chymorth digonol iddynt ar gyfer arwain a rheoli.
- sefydlu trefn fel bo'r gyfundrefn ysgolion yn sicrhau olyniaeth briodol.
- sicrhau bod y strategaeth yn cyfrannu at nodau'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac yn cyfrannu at 'Gynllunio Lle'.

Rhagwelir bydd rhaid rhoi blaenoriaeth o fewn Band B i ardal dalgylch Ysgol Syr Thomas Jones o ystyried fod 623 o lefydd gweigion o fewn y dalgylch. Er y posibilrwydd o beth cynnydd poblogaeth yn yr ardal yn sgîl datblygiad Wylfa Newydd bydd rhaid ystyried sefydlu ysgol ardal, ysgol pob oedran neu gyd-leoli ysgol gynradd ac uwchradd ar yr un safle os am sefydlu trefn sy'n addas ar gyfer y dyfodol a sicrhau parhad addysg uwchradd o fewn y gymuned leol.

Bydd Band B yn gofyn am fuddsoddiad cyfalaf sylweddol ac yn ôl rhagolygon y Cyngor mae'n debyg na fydd yn bosib ystyried gweithredu ym mhob rhan o'r Ynys yn y cyfnod hyd at 2024/26. Bydd rhaid blaenoriaethu'r ardaloedd hynny sydd angen sylw gyntaf a bydd cost effeithiolrwydd pob opsiwn yn ystyriaeth bwysig wrth wneud y penderfyniadau hynny.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]
Amh.

7 – Oblygiadau Ariannol
£36.1 M yw ‘r cyfanswm yn Rhaglen Amlinellol Strategol -Band B 2019-2026. Ariannir 50% gan Llywodraeth Cymru a 50% gan Cyngor Sir Ynys Môn.

8 – Atodiadau
Strategaeth Addysg Ynys Môn-Moderneiddio Ysgolion (diweddariad 2018) Atodiad 1- Gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer Ysgolion y 21ain Ganrif Atodiad 2 - Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol Atodiad 3 - Crynhoi sefyllfa gategoreiddio ysgolion Môn Atodiad 4 - Cyflwr adeiladau’r ysgolion

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):
Cynllun y Cyngor 2017-2022

Strategaeth Addysg Ynys Môn:

Moderneiddio Ysgolion (Diweddariad 2018)

Cynnwys

1. Gweledigaeth y Cyngor
2. Y sefyllfa gyfredol a’r newidiadau sydd angen sylw
3. Gyrwyr newid ar gyfer Band B*
4. Manylion y rhaglen foderneiddio Band B a modelau posib
5. Amserlen gweithredu
6. Amserlen Bandiau A-C Rhaglen Ysgolion 21ain Ganrif*

Atodiadau
1. Gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer Ysgolion y 21ain Ganrif
2. Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol
3. Crynhoi sefyllfa gategoreiddio ysgolion Môn
4. Cyflwr adeiladau’r ysgolion

**Mae’r rhaglen ’Addysg ac Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain’ yn gynllun hir dymor gan Llywodraeth Cymru i foderneiddio ysgolion. Ariennir y cynllun gan Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol. Bydd ail ran y rhaglen yn cychwyn o Ebrill 2019 a chyfeirir at y rhan hon fel Band B. Roedd Band A yn weithredol hyd at 2018, a rhagwelir y bydd ymgynghori ar Band C o 2021 ymlaen.*

1. **Gweledigaeth y Cyngor**

Mae gan Cyngor Sir Ynys Môn yr uchelgais o sicrhau bod bob plentyn, pob unigolyn ifanc a phob dysgwr, waeth beth fo'u cefndir a'u hamgylchiadau, yn cyflawni eu llawn botensial a bod yn barod i chwarae rhan ragweithiol fel dinasyddion cyfrifol a phencampwyr cymunedol y dyfodol.

Mae'r Cyngor am sicrhau bod pob ysgol yn cyflawni'r safonau uchaf fel bod pobl ifanc Ynys Môn yn gallu manteisio ar y cyfleoedd sydd ar gael yn y byd cystadleuol sydd ohoni. Mae'n hanfodol bod safonau addysg ar Ynys Môn ymysg y gorau yn genedlaethol.

Bydd y Rhaglen Moderneiddio ddiwygiedig yn allweddol i wireddu'r weledigaeth uchelgeisiol uchod trwy sicrhau bod ysgolion effeithiol, hunan feirniadol, o'r maint cywir yn y lleoliadau cywir sydd yn cael eu harwain gan Benaethiaid a Thimau Arweinyddol ysbrydoledig sydd yn gwbl ymroddedig i godi safonau gwaith y dysgwyr yn eu gofal. I gyrraedd y nod yma bydd angen adolygu'r gyfundrefn bresennol yn ôl ardal ac ystyried y ffordd orau ymlaen yn seiliedig ar ofynion a natur yr ardal honno.

Bydd hyn yn cyd-fynd gyda'r cyfeiriad a roddir yng nghynllun gweithredu Llywodraeth Cymru 'Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ble nodir mai 'Diwygio addysg yw cenhadaeth ein cenedl'. Yn ychwanegol mae'n cyfeirio at nifer o flaengareddau sydd angen sylw gan gynnwys:-

- Parhau i uwchraddio ansawdd adeiladau ysgolion drwy raglen gyfalaf i sicrhau addysg ac ysgolion ar gyfer yr 21ain ganrif;
- Hybu gweithio rhwng ysgolion, gan gynnwys ffederasiynau, clystyrau a chymunedau dysgu proffesiynol.

Byddwn yn gweithredu yn unol â Gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif* (gweler atodiad 1), Cod Trefniaeth Ysgolion a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. (gweler atodiad 2)

2. **Y sefyllfa gyfredol a'r newidiadau sydd angen sylw**

Ers cyhoeddi'r strategaeth wreiddiol yn 2013 mae'r Awdurdod wedi cydweithio gyda Phenaethiaid ac aelodau etholedig i foderneiddio'r stoc ysgolion ar yr Ynys drwy gyfuno 10 o ysgolion cynradd llai ac adeiladu ysgolion y 21ain Ganrif mewn tair ardal, gydag un ohonynt yn agor ym Mawrth 2019. Erbyn diwedd y rhaglen Band A (Ebrill 2019) bydd dros 10% o ddysgwyr cynradd Ynys Môn yn derbyn eu haddysg mewn adeiladau'r 21ain Ganrif ac fe fydd 10% o lefydd gweigion yn ysgolion cynradd Ynys Môn - gostyngiad o dros 17% mewn chwe blynedd.

Mae'r sefyllfa gyllidol yn parhau yn heriol yn y sector gynradd. Mae'r gwahaniaeth yn y gwariant fesul disgybl yn y sector cynradd yn destun pryder ac yn anghynaladwy ar gyfer y dyfodol. Gellid dadlau fod y ffaith fod ysgolion cynradd llai yn derbyn yr hyn sy'n gyfystyr ag arian ychwanegol i gynnal isafswm o lefelau staffio yn golygu bod yr 11 ysgolion mwyaf, sydd yn aml yn

gwasanaethu'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yn derbyn llai o gyllid. Nid yw hyn yn gynaliadwy at y dyfodol, yn enwedig os bydd rhaglen llymder ariannol y Llywodraeth yn parhau.

Yn yr uwchradd, mae'r % llefydd gweigion [28%] yn gonsyrn. Mae'r gostyngiad mewn niferoedd a'r cynnydd mewn lleoedd dros ben, ynghyd a'r toriadau a wynebir wedi arwain at heriau cyllidol sylweddol ar draws y sector uwchradd ac mae'n debyg bydd hyn yn parhau neu hyd yn oedd yn gwaethygu dros y blynyddoedd nesaf. Yn sgîl hyn bydd angen rhoi ystyriaeth i leihau nifer yr ysgolion uwchradd neu newid yn natur yr ysgolion os am sicrhau dyfodol addysg uwchradd mewn rhai rhannau o'r Sir.

Mae'r sefyllfa o ran proffil oed Penaethiaid wedi gwella ac mae nifer o ysgolion yn rhannu timau arwain drwy weithredu trefniadau Rheolaeth Bartneriaethol, ffedereiddio anffurfiol a ffedereiddio ffurfiol Mae strategaeth ar gyfer datblygu Arweinwyr Ysgolion y Dyfodol sydd yn cynnig datblygiad proffesiynol i'r rhai sydd a'r potensial yn weithredol. Serch hynny, mae nifer ymgeiswyr ar gyfer swyddi Penaethiaid yn isel, ac mae hynny yn arbennig o wir ar gyfer ysgolion bach, gwledig.

Yn sgîl yr uchod ynghyd â rhaglen llymder Llywodraeth ganolog, sydd yn golygu bod angen i'r Gwasanaeth addysg ganfod arbedion o £5M dros y tair blynedd nesaf, mae angen adolygu'r Strategaeth Moderneiddio er mwyn:

- sefydlu trefniadaeth ysgolion sydd yn addas ar gyfer y deng mlynedd ar hugain nesaf er mwyn sicrhau'r cyfleoedd gorau i'n plant a phobl ifanc ffynnu a manteisio ar y cyfleoedd byd gwaith sydd ar y gorwel;
- parhau i weithredu'n ddidrugaredd i sicrhau bod safonau a darpariaeth yn ein hysgolion ymysg y gorau yn genedlaethol;
- sicrhau bod adnoddau'r Cyngor yn cael eu defnyddio yn <u>effeithiol</u> ac <u>effeithlon</u> trwy ddatblygu trefniadaeth sydd yn fwy cyfartal o safbwynt cost y pen ar draws ysgolion a sefydlu phatrwm addas ar gyfer addysg ôl-16;
- sicrhau bod pob ysgol yn gosod sylfeini cadarn i sicrhau bod pob dysgwr yn cyrraedd lefel o hyfedredd yn y ddwy iaith sydd yn berthnasol i'w gallu;
- creu'r amgylchiadau i Benaethiaid lwyddo trwy sicrhau bod amser a chymorth digonol iddynt ar gyfer arwain a rheoli;
- sefydlu trefn fel bo'r gyfundrefn ysgolion yn sicrhau olyniaeth briodol;
- sicrhau bod y strategaeth yn cyfrannu at nodau'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac yn cyfrannu at 'Gynllunio Lle'.

Yn 2013, roedd nifer anghyfartal o ysgolion bach ar Ynys Môn gyda thros 50% o ysgolion (26) o dan 90 [diffiniad Llywodraeth Cymru o ysgolion bach]. Nododd Estyn, yn eu hadroddiad 'Ysgolion Cynradd Bychain yng Nghymru' yr heriau addysgol a wynebir gan ysgolion bach. Mae'r rhain yn cynnwys yr her o addysgu dosbarthiadau oedran cymysg yn cynnwys mwy na 2 neu 3 o grwpiau oedran; maint cyfyngedig grwpiau cymheiriaid a digonolrwydd her; cyfleoedd cyfyngedig ar gyfer rhyngweithio cymdeithasol; anawsterau gyda recriwtio a chadw staff; beichiau gormodol ar staff a'r arbenigedd uwch sy'n ofynnol i gefnogi disgyblion gydag anghenion addysgol arbennig.

Bydd nifer yr ysgolion sydd o dan 90 yn syrthio i 19 erbyn Mawrth 2019 ond bydd yr heriau a ddisgrifir uchod, ac yng ngweddil y ddogfen, yn parhau. Bydd y Rhaglen Moderneiddio ysgolion yn rhoi sylw i hyn trwy adolygu dyfodol pob ysgol ar sail ardaloedd. Mae'r awdurdod am sefydlu cyfundrefn sydd yn lleihau'r nifer o ddosbarthiadau gyda mwy na 2 grŵp oedran, yn sicrhau bod gan arweinyddion/penaethiaid amser digyswllt digonol er mwyn cyflawni cyfrifoldebau allweddol o godi safonau, sicrhau bod trefniadau gweinyddu a rheoli cefnogol mewn lle, a chysoni'r gwariant y pen ar draws yr ynys i fod yn fwy cyfartal.

Rhagwelir bydd rhaid rhoi blaenoriaeth o fewn Band B i ardal dalgylch Ysgol Syr Thomas Jones o ystyried fod 623 o lefydd gweigion o fewn y dalgylch. Er y posibilrwydd o beth cynnydd poblogaeth yn yr ardal yn sgîl datblygiad Wylfa Newydd bydd rhaid ystyried sefydlu ysgol ardal, ysgol pob oedran neu gyd-leoli ysgol gynradd ac uwchradd ar yr un safle os am sefydlu trefn sy'n addas ar gyfer y dyfodol a sicrhau parhad addysg uwchradd o fewn y gymuned leol.

Bydd Band B yn gofyn am fuddsoddiad cyfalaf sylweddol ac yn ôl rhagolygon y Cyngor mae'n debyg na fydd yn bosib ystyried gweithredu ym mhob rhan o'r Ynys yn y cyfnod hyd at 2024/26. Bydd rhaid blaenoriaethu'r ardaloedd hynny sydd angen sylw gyntaf a bydd cost effeithiolrwydd pob opsiwn yn ystyriaeth bwysig wrth wneud y penderfyniadau hynny.

3. Gyrwyr newid ar gyfer Band B [2019-2026]

Bydd mân addasiadau ar y gyrwyr newid a ddefnyddiwyd ar gyfer Band A sef:

- Gwella safonau addysgu a chyrhaeddiad.
- Lleihau nifer y lleoedd dros ben er mwyn gwneud defnydd effeithlon o adnoddau.
- Anelu i leihau'r amrediad gwariant fesul disgybl gan sicrhau mwy o gyfle cyfartal ar draws ysgolion.
- Capasiti Arweinyddiaeth a Rheolaeth.
- Cynllunio olyniaeth
- Ehangu'r defnydd o adeiladau ysgolion gan y gymuned
- Cyfleusterau Gofal Plant a Chymunedol i rieni a thrigolion hŷn
- Darpariaeth gyfrwng Cymraeg a dwyieithog
- Darpariaeth feithrin
- Darpariaeth ôl-16
- Sicrhau bod adeiladau ysgolion addas i bwrpas.

Manylir ar y gyrwyr newid isod.

3.1 Codi safonau addysgol

Mae'r Awdurdod am sicrhau bod safonau cyflawniad yn parhau i godi er mwyn cyrraedd y nod o fod yn un o'r awdurdodau sydd yn perfformio orau yng Nghymru.

Defnyddia'r Awdurdod y wybodaeth a ganlyn i arfarnu safonau.

- Dangosyddion diwedd cyfnod allweddol - sef % y disgyblion sy'n cyrraedd y lefelau disgwyliedig a'r lefelau uwch ar ddiwedd y cyfnodau allweddol.
- Deilliannau arolygiadau Estyn.

- Ffigurau presenoldeb ar lefel ysgol unigol

Mae atodiad 3 yn Crynhoi sefyllfa gategoreiddio ysgolion Môn. Ar y cyfan mae'r ysgolion a'r Cyngor yn gweithio'n effeithiol mewn partneriaeth i wella canlyniadau. Er mwyn parhau i weld cynnydd, mae angen rhoi sylw i'r materion a ganlyn.

- Sicrhau bod yr holl ysgolion yn llawn ymwybodol o gynnwys y Cytundeb Partneriaeth sef deall mai Penaethiaid a Chyrff Llywodraethol unigol sydd yn gyfrifol am adnabod agweddau penodol sydd angen sylw er mwyn codi safonau cyflawniad disgyblion.
- Sicrhau bod gan bob arweinydd ysgol ddisgwyliadau uchel a ffocws clir ar wella'r addysgu, y dysgu a chyrhaeddiad.
- Sicrhau y targedir yr holl adnoddau sydd ar gael i ysgolion tuag at wella canlyniadau a phrofiadau i blant a phobl ifanc mewn cyd-destun o bwysau blynyddol ar gyllid.
- Gweithredu dull cyson a chytûn o gasglu, dadansoddi a defnyddio gwybodaeth [h.y. gwybod ble mae pob plentyn o ran ei ddysgu ef neu hi] gan ddefnyddio systemau tracio cyson ac effeithiol fel bod cymorth ac ymyriadau'n effeithiol.

Roedd arolygiad Estyn yn 2012 yn nodi bod nifer ysgolion lle bod angen dilyniant gan Estyn wedi bod yn rhy uchel, h.y. roedd y nifer o'r ysgolion ble mae lle i wella yn uwch na'r norm cenedlaethol. Erbyn cychwyn 2018, mae nifer ysgolion mewn categorïau dilyniant wedi lleihau. Serch hynny, mae profiadau diweddar yr Awdurdod gydag ysgolion llai dros y pedair blynedd ddiwethaf wedi cadarnhau bod angen cymorth a chefnogaeth uwch na'r disgwyliedig i rai ysgolion llai, ac mae hyn yn fwy amlwg ble mae pryderon am ansawdd yr arweinyddiaeth a/neu ansawdd yr addysgu mewn dosbarthiadau unigol. Bydd y strategaeth moderneiddio ysgolion yn rhoi sylw i hyn gan greu'r amodau fel bod Penaethiaid, athrawon a disgyblion yn llwyddo.

Yn ôl tystiolaeth ymchwil cyfredol, awgrymir nad oes cyswllt rhwng safonau â maint ysgol. Fodd bynnag, mae profiad yn awgrymu mewn ysgolion cynradd mwy eu maint;

- bod gan dimau arweinyddiaeth fwy o gapasiti i sicrhau gwelliannau;
- bod athrawon yn datblygu arbenigedd mewn meysydd penodol a bod hyn yn cael effaith gadarnhaol ar safonau;
- bod disgyblion o'r un oed yn gweithio gyda'i gilydd ar dasgau penodol i godi perfformiad disgyblion unigol;
- bod athrawon yn gweithio gyda'i gilydd a rhannu arferion da yn cael effaith gadarnhaol ar ansawdd yr addysgu.
- Mae'r uchod i gyd yn gwneud cyfraniad pwysig at godi safonau.

Mewn ysgolion uwchradd llai eu maint mae'n her i gynnal ansawdd ac ehangder y cwricwlwm. Yn ogystal, mae'r gallu i gadw staff arbenigol, yn enwedig yn y pynciau craidd ac ar lefel rheolaethol, yn heriol.

Wrth i'r cwricwlwm newydd 'Cymwys am Oes' wreiddio, daw cyfleoedd euraidd i sefydlu ysgolion traws-sector/gydol oes [pob oedran] sy'n gwneud y mwyaf o arbenigeddau staff a'r

cyfleoedd i addysgu a dysgu'n drawsbynciol. Mae ysgolion gydol oes [pob oedran] hefyd yn rhoi cyfleoedd i osgoi'r 'gostyngiad mewn perfformiad' a welir ymysg dysgwyr wrth drosglwyddo o'r cynradd i'r uwchradd.

Mae'r linc isod yn amlinellu perfformiad ysgolion yn eu harolygiad Estyn diwethaf. Gellir cael mynediad i adroddiad llawn Estyn ar gyfer ysgol arbennig drwy www.estyn.co.uk <http://www.estyn.co.uk>.

3.2 **Lleihau nifer y lleoedd dros ben er mwyn gwneud defnydd effeithlon o adnoddau**

Yn unol â'r duedd demograffeg genedlaethol mae niferoedd disgyblion ar Ynys Môn wedi gostwng ers rhai blynyddoedd ac mae hyn yn ei dro wedi arwain at gynnydd yn nifer y lleoedd dros ben mewn ysgolion cynradd ac uwchradd. Roedd niferoedd disgyblion cynradd (sydd ddim yn cynnwys y meithrin) wedi disgyn o 1005 o ddisgyblion, o 6,524 disgybl yn 1996 i 5,519 o ddisgyblion yn 2012, ac er bod cynnydd mewn genedigaethau o fewn rhai blynyddoedd ers 2012, erbyn 2018 mae'r boblogaeth gynradd yn 5306 gyda'r rhagolygon yn disgyn i 5110 erbyn 2023. Nid yw hyn yn cynnwys y dysgwyr hynny sy'n debygol o gyrraedd o ganlyniad i'r datblygiadau economaidd arfaethedig - noder bod gwaith modelu cyfredol yn awgrymu mai tua 200 o blant ychwanegol fydd yn cyrraedd. Mae'r uchod yn cadarnhau'r ffaith bod y rhagolygon ar eu gorau yn dangos y bydd y nifer o ddysgwyr yn aros yn eithaf cyson dros gyfnod cyllido Band B y rhaglen foderneiddio ysgolion.

Mae'r ganran cyffredinol lleoedd dros ben yn y sector uwchradd yn 28% ar hyn o bryd sydd yn cyfateb i 1454 o disgyblion. Mae'r ganran hon yn rhy uchel, gyda'r lleoedd dros ben mwyaf yn Ysgol Syr Thomas Jones (51%). Mae'r rhagolygon uwchradd rhwng 2018 -2023 yn dangos y canlynol:

Ysgol	**Capasiti**	**Niferoedd 2018**	**% llefydd gweigion 2017**	**Rhagamcanion 2023**	**% llefydd gweigion 2023**	**+/-**
YSTJ	971	479	51%	541	44.3%	+53
YUC	1170	818	30%	941	19.6%	+107
YGLl	896	670	25.0%	765	14.6%	+93
YDH	1283	1101	14%	1186	7.6%	+74
YUB	851	649	24%	763	10.3%	+112
CYFANSWM	**5171**	3,717	28%	4,195	18.9%	+439

Er y twf yn yr ysgolion uwchradd erbyn 2023 a bod y ganran o lefydd gweigion yn lleihau i 18.9% dylid nodi bod Llywodraeth Cymru o'r farn na ddylai Awdurdodau gael mwy na 10% o leoedd dros ben mewn ysgolion.

Mae angen i'r Cyngor felly leihau nifer y lleoedd dros ben mewn ysgolion uwchradd er mwyn nid yn unig ymateb i ddisgwyliad Llywodraeth Cymru ond hefyd i roi sylw i un o argymhellion Estyn yn arolygiad 2012, sef lleihau lleoedd dros ben. Bydd angen rhoi blaenoriaeth i fynd i'r afael â lleoedd dros ben yn y sector uwchradd.

Yn ogystal, bydd penderfyniadau ynglŷn â dyfodol addysg ôl-16 Ynys Môn yn dylanwadu ymhellach ar y rhagolygon llefydd gweigion dros y cyfnod rhwng 2018-2023 a bydd rhaid

ystyried effaith unrhyw gynlluniau i resymoli'r ddarpariaeth ôl-16 ar lai o safleoedd, a/neu gydweithio gyda Choleg Llandrillo-Menai a phartneriaid allweddol eraill i gael datrysiad ar gyfer Ynys Môn.

Cyfyd yr agweddau uchod gwestiynau gwirioneddol am natur a siâp addysg uwchradd ar y sir at y dyfodol.

3.3 **Anelu i leihau'r amrediad gwariant fesul disgybl gan sicrhau mwy o gyfle cyfartal ar draws ysgolion**

Dyrennir y gyllideb ysgol flynyddol drwy fformwla a yrrir gan nifer y disgyblion ar gofrestr yr ysgol.

Mae'r ysgolion cynradd llai yn derbyn yr hyn sy'n gyfystyr ag arian ychwanegol i gynnal lefelau staffio lleiafsymiol - o leiaf un Pennaeth ac athro ar y safle.

Roedd y gwariant fesul disgybl yn y sector cynradd ar Ynys Môn ar gyfer 2018/19 yn £4468- y 5ed uchaf allan o 22 awdurdod yng Nghymru yn 2018/19, i lawr o'r 3ydd uchaf yn 2017-18. (gweler https://gov.wales/docs/statistics/2018/180705-local-authority-budgeted-expenditure-schools-2018-19-en.pdf

Ers Medi 1 2018, mae 43 ysgol gynradd dan ofalaeth yr awdurdod. Os edrychir ar gyfartaledd gwariant y pen ar draws y sector cynradd mae gwariant 11 (26%) ysgol gynradd yn llai na'r cyfartaledd tra bod cyfartaledd 32 (74%) ysgol gynradd yn uwch na'r cyfartaledd. Yn sgîl hyn, gellid dadlau bod 11 o'r ysgolion mwyaf yn derbyn llai o gyllid er mwyn cyllido'r ysgolion llai eu maint ac mae'n bosib bydd hyn yn cynyddu os bydd y rhaglen llymder ariannol yn parhau. Mae angen i'r rhaglen moderneiddio roi sylw i'r anghyfartaledd ariannu presennol - ariennir disgyblion mewn ysgolion cynradd llai ar lefel lawer uwch na disgyblion yn yr ysgolion mwy sydd yn aml yn gwasanaethu'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. Effaith ymarferol hyn ydi bod maint dosbarthiadau yn yr ysgolion cynradd mwyaf yn aml 30 a mwy ac yn sylweddol uwch na'r cyfartaledd mewn ysgolion llai. Mae penaethiaid ein hysgolion cynradd gyda dros 200 o ddisgyblion wedi mynegi pryder am gynaladwyedd y sefyllfa bresennol.

3.4 **Sicrhau bod adeiladau ysgolion yn 'addas i bwrpas'**

Mae archwiliad o adeiladau ysgolion yn dynodi bod diffygion difrifol yn parhau mewn nifer o safleoedd ac adeiladau. Yn benodol, ceir materion cynnal a chadw ac iechyd a diogelwch brys [e.e. cyflenwadau nwy, cyfundrefnau gwresogi] sydd yn codi cwestiynau dybryd ynghylch hyfywdra hirdymor rhai ysgolion. Cyfyd cwestiwn yn aml ynghylch pam nad oes buddsoddiad mewn adeiladau ysgolion - mae'r arian sydd gael i'r awdurdod wneud gwaith cynnal a chadw wedi lleihau yn sylweddol oherwydd nifer o resymau gan gynnwys ariannu rhaglen ysgolion yr unfed ganrif ar hugain.

Er bydd yr Awdurdod wedi cau 11 adeilad cynradd ers cychwyn y rhaglen foderneiddio ddiweddaraf nid yw yn gynaliadwy nac yn bosib cynnal nifer fawr o adeiladau ysgolion sy'n heneiddio. Bydd rhaid rhesymoli nifer yr adeiladau ysgol mewn rhai ardaloedd ble mae'n bosib cyfuno dwy neu fwy o ysgolion cynradd cyfagos oherwydd bod y gofod yn barod ar gael mewn un o'r ysgolion hynny. Bydd hyn yn arwain at arbedion cyllidol yn y tymor byr ac er yr angen i gludo'r dysgwyr i'r ysgol arall mae'n dal i gynnig arbedion sy'n sicrhau bod adnoddau sy'n crebachu'n cael eu defnyddio i wella profiadau dysgu'r plant yn hytrach nac i gynnal adeilad.

Yn yr adroddiad thematig *'Arfarniad o berfformiad ysgolion cyn ac ar ôl symud i adeiladau newydd neu anheddau a adnewyddwyd yn sylweddol' (Ionawr 2007)* nodwyd "Mae gan welliannau mewn ansawdd adeiladau effaith lesol iawn ar ansawdd yr addysgu a morâl staff sy'n cael effaith gadarnhaol ar berfformiad disgyblion."

Mae Ynys Môn yn ymrwymedig i sicrhau bod pob adeilad ysgol yn 'addas i bwrpas', yn unol â safonau Llywodraeth Cymru. Mae Llywodraeth Cymru yn nodi bod cael adeiladau sy'n cyfarfod â disgwyliadau'r unfed ganrif ar hugain, yn addas i bwrpas, yn y lleoliad cywir, yn cyfarfod ag anghenion dysgwyr ac yn adnodd ar gyfer y gymuned yn flaenoriaeth. Mae'r Awdurdod yn cefnogi amcanion rhaglen 'Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain' Llywodraeth Cymru ac yn cydweithio gyda'n cymunedau ysgol i drawsnewid ein cyfundrefn.

Bydd y rhaglen foderneiddio ysgolion ar Ynys Môn yn rhoi ystyriaeth ddyledus i'r ffactorau a ganlyn.

- Lleihau gollyngiadau carbon sy'n codi o ddefnydd uniongyrchol ysgolion o wres, ynni a chludiant.
- Cyfleoedd i ysgolion arddangos arferion cynaliadwyedd da mewn ynni, dŵr, gwastraff, teithio, bwyd a chaffael ar gyfer eu disgyblion, eu staff a'u cymunedau.
- Gwella addysgu datblygiad cynaliadwy drwy ddarparu amgylcheddau dysgu dyfeisgar, y tu mewn a thu allan.

Yn sgîl yr uchod bydd Band B yn rhoi sylw i adeiladu ysgolion newydd ac hefyd addasu a moderneiddio adeiladau presennol mewn rhai ardaloedd.

Mae gwybodaeth bellach ar gyflwr ysgolion cynradd ar Ynys Môn wedi ei gynnwys yn atodiad 4.

3.5 Capasiti Arweinyddiaeth a Rheolaeth

Mae ysgolion effeithiol yn cael eu harwain yn dda. Mae gan ein hysgolion llwyddiannus arweinyddiaeth gref ar bob lefel gan gynnwys Llywodraethwyr.

Mae'r heriau sy'n gysylltiedig ag arwain a rheoli ysgol wedi cynyddu'n sylweddol ac mae'r disgwyliadau'n parhau i gynyddu. Mae disgwyliadau arweinyddiaeth ar Benaethiaid i sicrhau bod addysgu a dysgu o'r ansawdd uchaf (trwy fynd i'r dosbarthiadau i wrando ar y gwersi, i edrych ar safon y gwaith gan y disgyblion ac i holi'r disgyblion), arfarnu a chodi safonau, datblygu gweithdrefnau hunan-arfarnu cadarn a sicrhau datblygiad proffesiynol parhaus staff yn sylweddol. Mae Penaethiaid angen amser digyswllt digonol i fynd i'r afael â materion arweinyddiaeth. Mewn dros 60% o'r ysgolion lleiaf, mae gan y pennaeth gyfystyr a hyd at ddiwrnod o amser arweinyddol, a dim ond mewn 5% o'r ysgolion mae gan y pennaeth gyfystyr a mwy na dau ddiwrnod arweinyddol. Nid yw hyn yn gynaliadwy, ac mae recrwitio penaethiaid o dan yr amodau hyn yn heriol iawn.

Mae angen i ysgolion cynradd fod yn ddigon mawr i fod a Phennaeth sydd ddim yn addysgu am ganran sylweddol o amser. Byddai hynny'n rhoi'r amser angenrheidiol i'r Pennaeth

ymgymryd â swyddogaethau arweinyddol allweddol o fewn yr ysgol neu'r ffederasiwn, wrth gynnig profiadau arwain i aelodau staff ac yn cyfrannu at gynllunio olyniaeth.

Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i wella arweinyddiaeth mewn ysgolion. Cynigir nifer o raglenni arweinyddiaeth i arweinwyr presennol ac arweinwyr arfaethedig a gellir rhannu'r rhaglenni presennol yn bedwar grŵp: rhaglenni ar gyfer penaethiaid, darpar benaethiaid, rheolwyr canol a darpar reolwyr canol.

Mae'r Pwyllgor Gwaith wedi cymeradwyo'r rhaglen Datblygu Arweinyddion y Dyfodol ar gyfer darpar benaethiaid, penaethiaid dibrofiad neu'r rhai sydd wedi'i hadnabod gyda'r potensial i ymgymryd â swydd pennaeth i'r dyfodol. Eleni mae 15 unigolyn wedi llwyddo ar y rhaglen.

Yn ogystal, mae materion yn ymwneud a rheolaeth effeithiol o adnoddau, materion cyflogaeth ac adnoddau dynol, materion iechyd a diogelwch, rheoli absenoldebau staff a dysgwyr a diogelu yn llyncu amser Penaethiaid mewn ysgolion bach. Nodwyd beichiau 'gweinyddol' yn un o'r ffactorau sy'n achosi mwyaf o bryder a phwysau gwaith i Benaethiaid yn ôl tystiolaeth ffederasiwn penaethiaid Ynys Môn yn 2015, ac yn ddiweddarach gan y Cyngor Gweithlu Addysg.

Er mwyn lleihau'r baich gweinyddol/rheolaethol i benaethiaid, mae'r Cyngor wedi ymrwymo i'r Cynllun Peilot 'Rheolwr Busnes' i'r sector cynradd gyda chyfraniad grant gan y LIC, yn ogystal â defnyddio canran penodol o'r grant 'Ysgolion Bach a Gwledig' a dderbyniwyd gan y LIC. Defnyddir y ddau grant at ddibenion lleihau biwrocratiaeth yn y sector cynradd ac mae'n cynnig adnoddau ychwanegol dros dro i'r Awdurdod gydweithio gyda'r penaethiaid cynradd ac uwchradd i ad-drefnu'r gefnogaeth weinyddol a thîm SIMS i'w lleoli yn yr ysgolion uwchradd i weithredu'n ddalgylchol. Bydd CLG rhwng ysgolion cynradd ac uwchradd mewn lle gyda'r pwrpas o uchafu'r defnydd o feddalwedd cyllidol i bob ysgol, uchafu'r defnydd o daliadau ar-lein, rhesymoli a gwella 'prosesau busnes' rheolaeth a gweinyddu'r sector cynradd ac uwchradd, a thrwy hynny lleihau'r baich biwrocrataidd ar Benaethiaid.

Gan fod recriwtio arweinwyr a rheolwyr canol â chymwysterau addas yn parhau i fod yn broblem, mae'r rhaglen moderneiddio ysgolion hefyd yn lleihau'r risgiau sy'n gysylltiedig ag ysgolion bach lle mae problemau staffio a recriwtio yn arwain at heriau o ran darparu addysg a phrofiadau dysgu o ansawdd rhagorol sy'n gyson yn dda ar gyfer ein disgyblion. Mae'r rhaglen 21ain Ganrif yn cyfrannu at wella ansawdd addysgu a dysgu, gan leihau'r amrywiaeth o ran perfformiad a chyfleoedd rhwng ysgolion, ac yn cyfrannu at sicrhau cyfleoedd dysgu sy'n ymateb i anghenion y dysgwyr ac, yn wir, y gymuned ehangach.

3.6 Cynllunio Olyniaeth

Yn 2013, roedd 43% o Benaethiaid cynradd Ynys Mon dros 55 mlwydd oed, gyda 51% pellach dros 50 mlwydd oed. Gan fod nifer ohonynt yn Benaethiaid ysgolion bach roedd y ffactor yma'n un pwysig wrth gynllunio dyfodol yr ysgolion hynny a chynlluniau olyniaeth. Yn gyffredinol, mae nifer yr ymgeiswyr ar gyfer swyddi penaethiaid wedi lleihau ac mae nifer o swyddi wedi eu hail hysbysebu fwy na dwywaith dros y blynyddoedd diwethaf. Er mwyn ymateb i'r sefyllfa hon rydym wedi mabwysiadu strategaeth sydd yn rhoi ystyriaeth i ddenu Penaethiaid Strategol (sef Pennaeth dros fwy nag un safle/ysgol) a hefyd Penaethiaid mewn Gofal (dros dro ac yn cefnogaeth i ennill cymhwyster prifathawiaeth CPCP) yn ogystal a Phenaethiaid Cynorthwyol / Penaethiaid Safle sy'n gweithio o dan oruwchwiliaeth Penaethiaid Strategol.

Mae trefniadau ‘partneriaeth arweinyddol’ a ffederaleiddio answyddogol diweddar hyn wedi caniatáu i staff eraill i ysgwyddo cyfrifoldebau ‘ddosranedig’ rhyng-ysgol e.e. arwain ar lythrennedd, rhifedd, Cyfnod Sylfaen ac ADY a bydd y Strategaeth Trawsnewid Addysg Ynys Môn yn parhau i adnabod a chefnogi talent drwy’r rhaglen Datblygu Arweinyddion y Dyfodol.

Bydd angen ystyried priodoldeb ffederaleiddio swyddogol a / neu uno ysgolion yn ysgolion aml-safle wrth gynllunio’r rhaglen trawsnewid addysg a moderneiddio ysgolion o fewn Band B.

Er fod y strategaeth hon wedi bod yn llwyddiannus mae nifer yr ymgeiswyr ar gyfer swyddi penaethiaid cynradd yn parhau i fod yn isel iawn; weithiau un neu ddau yn unig ac weithiau dim un o gwbl. Mae hyn yn batrwm cyffredin yn genedlaethol.

Wrth barhau i foderneiddio ysgolion Ynys Môn bydd rhaid cefnogi staff i gydweithio ar draws ysgolion er mwyn rhannu adnoddau, i leihau dyblygu tasgau, i gydgynllunio a chyd-ddarparu. Mae hyn yn cynnwys yr angen i gyd-gynllunio darpariaeth staff cefnogol arbenigol ADY ‘dalgylchol’, yn ogystal â pharhau i fagu talent ymysg athrawon ac arweinyddol y dyfodol.

3.7 **Ehangu’r defnydd o adeiladau ysgolion gan y gymuned**

Mae ymchwil yn awgrymu bod ysgolion gyda darpariaethau ychwanegol megis clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol, darpariaeth gwarchod plant, gweithgareddau haf a phenwythnos yn cyflawni safonau uwch ac yn sicrhau ymrwymiad rhieni a chymuned. Yn ychwanegol, disgwylir i ysgolion fod yn adnodd ar gyfer y gymuned leol er mwyn hybu gweithgareddau cymunedol sy’n cynnwys rhieni, aelodau o’r gymuned a grwpiau lleol. Mae’r math hwn o weithgaredd yn bwysig mewn perthynas â datblygu’r cyswllt rhwng ysgolion a’r gymuned leol.

Bydd Cyngor Ynys Môn yn parhau i ymgynghori, ymgysylltu a gweithio gyda phartneriaid, yn arbennig mewn perthynas â datblygu lleoedd mewn ysgolion ochr yn ochr â digonolrwydd y ddarpariaeth gofal plant drwy gyfrwng y Gymraeg gyda Mudiad Meithrin, Cymdeithas Cylchoedd Chwarae Cyn-ysgol Cymru a phartneriaid yn y sector gofal plant preifat i rai rhwng 0 a 3 oed.

3.8 **Cyfleusterau Gofal Plant a Chymunedol i rieni a thrigolion hŷn**

Uned Cefnogi Teuluoedd Ynys Môn sy’n gyfrifol am sicrhau lleoedd gofal plant digonol yn Ynys Môn, ac mae’n cymryd rhan yn y cynllun peilot cenedlaethol o gynnig 30 awr o ofal plant am ddim. Mae’r Uned yn gweithio’n agos gyda’r rhaglen moderneiddio ysgolion ac yn cyfrannu at y gwaith o ddatblygu achosion busnes cysylltiedig, yn enwedig wrth bennu rhagamcanion am ddisgyblion ar gyfer y dyfodol.

Mae’r Awdurdod yn cydnabod bod cyfle i hyrwyddo gweledigaeth o ddatblygu darpariaeth gofal cofleidiol ar un safle i bob disgybl dan 11 oed, gan gynnwys brodyr a chwiorydd sy’n fabanod ar rai safleoedd. Rhagwelir y bydd sicrhau darpariaeth feithrin ar gyfer plant 0-3 oed ar safle ysgolion newydd neu rai sy’n cael eu haddasu, (i gael eu rheoli gyda phartner yn y sector gofal plant lleol) er mwyn darparu gofal rhwng 7.30am a 6.00pm ar gyfer teuluoedd, ynghyd ag addysg feithrin, gofal ’cofleidiol’ a chlybiau gofal ar ôl ysgol/gwyliau, yn agwedd allweddol ar raglen ysgolion Band B.

Yn ogystal, bydd buddion cymunedol eraill fel ystafelloedd at ddefnydd y gymuned, llyfrgell sefydlog neu bwyntiau gollwng / codi i lyfrgelloedd teithiol a gwasanaethau awtomataidd

hunangymorth ar gyfer busnes y cyngor, yn fanteisiol ac yn gwella cydlyniant cymunedol, ac yn uchafu'r defnydd o adnodd y cyngor y tu allan i oriau a thymhorau ysgol. Bydd gwaith i werthuso a datblygu'r modelau hyn ymhellach yn cael sylw yn yr achosion busnes ar gyfer prosiectau penodol.

Mae unrhyw ymgynghoriad sydd â'r potensial i gau ysgol mewn ardal wledig yn gorfod ystyried effaith a dylanwad cau'r ysgol ar y gymuned leol, ac mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion Ymgynghorol drafft gan Lywodraeth Cymru a gyhoeddwyd y llynedd yn pwysleisio'r angen i ystyried pob opsiwn cyn cau'r ysgol. Bydd asesiad effaith yn cael ei wneud yng nghyd-destun Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 gan ystyried y defnydd a wneir o adeiladau'r ysgol gan y gymuned ac effaith ehangach yr ysgol yn y gymuned. Gweler rhan 1 am fanylion pellach am sut mae'r strategaeth trawsnewid addysg yn cyfrannu at y saith elfen o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Fodd bynnag, prif ystyriaeth unrhyw adolygiad lleol o'r fath fydd yr effaith ar safon addysg a chyfleoedd dysgu gydol oes sydd i'w darparu yn yr ardal.

3.9 **Darpariaeth gyfrwng Cymraeg a dwyieithog**

Mae'r ALL yn gweithredu polisi dwyieithog drwy holl ysgolion y Sir. Yr amcan yw datblygu gallu disgyblion fel dysgwyr dwyieithog erbyn diwedd addysg ffurfiol. Disgwylir i bob un o sefydliadau addysgol y Sir ddilyn y polisi iaith yn eu gweinyddiaeth a'u gweithgareddau dydd i ddydd yn ogystal ag yn eu darpariaeth academaidd.

Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi mabwysiadu'r egwyddor na ddylai'r Gymraeg gael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y dylai trigolion yr ynys allu byw eu bywydau drwy gyfrwng y Gymraeg os ydynt yn dymuno gwneud hynny. Yng ngoleuni hyn, bydd unrhyw gynllun newydd a gyflwynir - fel prosiectau sy'n deillio o'r rhaglen ysgolion yr 21ain ganrif, yn ddarostyngedig i ofynion y polisi iaith.

Mae'r polisi iaith newydd yn cyfeirio at y nod i gynyddu cyfran disgyblion sy'n cyflawni targedau'r Gymraeg fel Iaith Gyntaf yn y cyfnod sylfaen hyd at ddiwedd eu cyfnod yn yr ysgol uwchradd. Bwriedir hefyd defnyddio'r modelau gofal plant uchod i gynyddu capasiti gofal plant cyfrwng Cymraeg ar Ynys Môn. Mae gan y model partneriaeth gofal plant y potensial i fod yn gyfrannwr allweddol tuag at uchelgais Llywodraeth Cymru i gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

3.10 **Darpariaeth feithrin**

Mae'r Cyngor yn bodloni'r gofynion i ddarparu 10 awr o addysg o ddechrau'r tymor yn dilyn trydydd pen-blwydd plant drwy gefnogi canghennau Meithrin y Mudiad (34) a lleoliadau'r WPPA (9) a darpariaeth benodol yn Ysgol Caergeiliog.

Ar hyn o bryd, mae polisi Mynediad yr Awdurdod yn caniatáu i ddisgyblion fynychu'r ysgol yn rhan-amser o'r mis Medi yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd ac mae gan 39 o ysgolion yr ynys ddosbarth meithrin gyda dwy o'r ysgolion cynradd mwyaf yn ardal Caergybi bellach yn derbyn plant yn y tymor yn dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Yn achos y 4 ysgol arall mae'r disgyblion yn mynychu lleoliadau cyfagos nes y byddant yn derbyn mynediad llawn amser i'r ysgol.

Wrth barhau â'r rhaglen foderneiddio dros y cyfnod nesaf bwriad yr awdurdod yw annog y canlynol, mewn cydweithrediad a'r partneriaid sy'n cynnig darpariaeth feithrin:

- Pan mae lle/gofod o fewn yr ysgol, ac mae'n gost effeithiol i wneud hynny, i newid oedran mynediad ysgolion i dderbyn disgyblion ar ddechrau'r tymor yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd. Byddai hyn yn galluogi i blant gael mynediad i 5 tymor o addysg ran-amser cyn dechrau'n llawn amser yn y mis Medi yn dilyn eu 4ydd pen-blwydd.
- Parhau gyda'r trefniadau presennol pan yn briodol, a phan nad oes gofod o fewn yr ysgol leol i gynnig lle i ddisgyblion ar ddechrau'r tymor yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd;
- Ymgynghori â Chyrff Llywodraethu'r ysgolion ble nad oes ganddynt ddosbarth meithrin i ystyried iselhau'r oed mynediad, pan fo hynny'n bosib.

3.11 Darpariaeth ôl-16

Ers 2013, mae'r Cyngor wedi sefydlu Partneriaeth Ddysgu ôl-16 gyda Gwynedd a Grŵp Llandrillo-Menai ac mae'r Bartneriaeth Ddysgu yn derbyn cyfrifoldeb am gomisiynu darpariaeth ôl-16 i gwrdd â gofynion cwricwlwm a gytunwyd yn lleol ar gyfer addysg a hyfforddiant.

Er bod y Bartneriaeth Ddysgu ôl-16 wedi llwyddo i resymoli'r ddarpariaeth AS ac UA nid yw'r drefn gyfredol yn gynaliadwy o safbwynt costau teithio a maint dosbarthiadau bach. Ar hyn o bryd mae gormod o ddosbarthiadau gyda niferoedd y disgyblion yn fach. Yn 2018 roedd 73% o ddosbarthiadau Lefel A ar draws y sir gyda dosbarthidau o 9 neu lai mewn nifer. Yn yr hinsawdd gyllidol bresennol nid yw hyn yn hyfyw, yn gost effeithlon nac yn gynaliadwy. Yn ychwanegol, gan fod ysgolion eisoes wedi rhesymoli nifer y cyrsiau sydd dim yn hyfyw mae disgyblion yn treulio cyfnodau rheolaidd o amser yn teithio o un ysgol i'r llall. Mae penaethiaid ysgolion uwchradd y sir yn cydnabod yr angen i adolygu'r sefyllfa bresennol ac nad ydy'r sefyllfa bresennol yn gynaliadwy.

O ganlyniad bydd angen rhoi ystyriaeth i ddyfodol addysg ôl-16 o fewn y sir. Rhagwelir y bydd angen dod i gytundeb ynglŷn a hyn yn fuan o fewn yr amserlen gweithredu Band B gan fod y penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol ar leoedd dros ben yn yr holl ysgolion uwchradd ar unrhyw gynlluniau arfaethedig i sefydlu ysgol pob oed / ysgol ardal 3-16 neu 3-18.

4. Manylion y Rhaglen Foderneiddio Band B [2019-2026] a modelau posib

Mae'r rhaglen foderneiddio 21ain Ganrif Band B wedi'i chymeradwyo gan Lywodraeth Cymru i redeg o fis Ebrill 2019 i Fawrth 2026. Mae'n cynnig cefnogaeth i adeiladu ysgolion newydd a moderneiddio adeiladau cyfredol gyda'r bwriad o:

- adolygu'r ddarpariaeth addysgol mewn gwahanol ardaloedd gan ystyried ysgolion nad ydynt yn gynaliadwy o ran arweinyddiaeth a safonau isel, maint, safon/addasrwydd yr adeilad ar gyfer cwrdd â gofynion addysg gyfredol trwy uno ysgol ar un safle uno ysgolion trwy ffurfio ysgol ffederal, ysgol aml-safle, ysgol gynradd ardal newydd, cydleoli ysgolion cynradd ac uwchradd ar un campws neu sefydlu ysgol pob oedran newydd [ar yr un safle neu wahanol safleoedd];
- adolygu'r ddarpariaeth addysg ôl-16 ar Ynys Môn mewn cydweithrediad a'r ysgolion Uwchradd a phartneriaid allweddol.

Dylid nodi nad yw yn bosib cael un model unffurf ar draws Ynys Môn oherwydd nifer o resymau gan gynnwys daearyddiaeth, dwyster gwahanol y boblogaeth, dewis rhieni, a goblygiadau cludiant. Fodd bynnag, dylai unrhyw ddatblygiad newydd allu darparu'r mwyafrif o'r manteision a nodir isod.

- Pennaeth gydag amser digyswllt digonol ar gyfer arweinyddiaeth a rheolaeth - bydd hyn yn cynyddu mewn perthynas â maint yr ysgol, neu grwpiau o ysgolion.
- Cyfyngu'r amrediad oedran mewn dosbarthiadau i ddwy flynedd a sicrhau nad oes unrhyw ddosbarth yn rhychwantu cyfnodau allweddol.
- Sicrhau bod yr ysgol yn rhan o gyfundrefn effeithlon trwy sicrhau bod nifer plant mewn dosbarthiadau rhwng 25-30.
- Ehangu arbenigedd staff fel y caniateir iddynt arwain pynciau neu feysydd unigol ar draws yr ysgol neu grŵp o ysgolion, gan felly datblygu sgiliau arwain.
- Ariannu teg a digonol y disgybl i alluogi i ddisgyblion gyrraedd eu llawn botensial.
- Sicrhau bod y Polisi Iaith yn weithredol a chynyddu % disgyblion a asesir yn y Gymraeg fel Iaith Gyntaf.

Trafodir yr opsiynau uchod mewn mwy o fanylder isod.

4.1 Adolygu'r ddarpariaeth addysgol fesul ardal

Adolygu dyfodol ysgolion nad ydynt yn hyfyw na chynaliadwy o ran arweinyddiaeth a safonau isel, maint, safon/addasrwydd yr adeilad ar gyfer cwrdd â gofynion addysg gyfredol a throsglwyddo'r disgyblion i ysgol/ysgolion cyfagos.

Wrth adolygu darpariaeth addysgol o fewn ardal neu dalgylch rhoddir ystyriaeth i gyfuno gydag ysgolion cyfagos drwy symud y disgyblion yno. Cyn cau unrhyw ysgol, yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion bydd angen rhoi ystyriaeth i pob opsiwn amgen yn gyntaf.

4.2 Dod ag ysgolion cynradd at ei gilydd drwy ffurfio ysgol ffederal, ysgol aml-safle, neu ysgol ardal.

Byddai ffurfio *ysgol ffederal* yn golygu cytundeb cydweithio ffurfiol a chyfreithiol rhwng ysgolion fyddai ar sawl safle ond gyda'r un corff llywodraethu gydag un gyllideb ac o bosibl gyda'r un Pennaeth.

Byddai ffurfio *ysgol aml-safle* yn uno ysgolion o dan ambarel ac endid un ysgol ond ar sawl safle, gydag un Pennaeth, un corff o staff, ac un gyllideb. Byddai'r opsiwn hwn yn rhoi mwy o hyblygrwydd i'r Pennaeth a'r Corff Llywodraethu o ran defnydd o adnoddau ac arbenigeddau staff.

Byddai *ysgol ffederal* neu *ysgol aml-safle* yn agor cyfleoedd i rannu rheolaeth, i ddatblygu arweinyddiaeth ddosranedig, a chyfrifoldeb cyrff llywodraethu. Nid yw hyn fodd bynnag yn

cynnig cyfle i roi sylw i faterion penodol megis cost y pen, llefydd gweigion, ôl-groniad cynnal a chadw.

Ffurfir *ysgol ardal* drwy uno dwy neu fwy o ysgolion i un safle. Lle penderfynnir ffurfio ysgol ardal, byddai dwy neu fwy o ysgolion yn cau ac un ysgol newydd yn agor ar safle newydd neu o bosibl ar safle un o'r ysgolion. Gall fod yn adeilad newydd neu os yn briodol yn ymestyniad ar un ysgol bresennol.

Mae manteision ysgolion ardal yn cynnwys yr hyn a ganlyn.

- Cyfleusterau ac offer gwell.
- Cyfleoedd ar gyfer addysgu a dysgu gwell drwy ehangu'r ystod o arbenigedd.
- Sicrhau y bydd y Pennaeth yn cael amser digonol ar gyfer arweinyddiaeth a rheolaeth. Bydd yr ymrwymiad hwn yn cynyddu mewn perthynas â maint yr ysgol.
- Mwy o gyfle ar gyfer gwasanaethau/cyfleusterau cymunedol.
- Mwy o opsiynau ar gyfer trefniadaeth dosbarth.
- Arbedion costau drwy leihau'r costau gorbenion â chynnal llawer o safleoedd - gellir ailgyfeirio'r arbedion hyn i ddarparu gwell darpariaeth addysgol a chodi safonau, a sicrhau trafnidiaeth briodol.
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer arweinyddiaeth ddosranedig ymysg staff, datblygiad proffesiynol ymhlith staff, yn rhoi'r cyfle i ddatblygu cryfderau ac arbenigedd mewn meysydd ehangach, yn cynnwys pynciau angenrheidiol niferus. Gall hyn arwain at recriwtio a chadw staff yn well.
- Mwy o gapasiti i uwch dîm arwain a thimau rheoli canol ac i ddatblygu Penaethiaid arfaethedig.
- Gwell cyfleoedd cefnogaeth a datblygu i Lywodraethwyr ysgolion.

Mae *cydleoli ysgolion cynradd ac uwchradd* ar yr un campws neu sefydlu *ysgolion pob oedran* (o bosibl ar safleoedd cyfagos) yn cynnig nifer o fanteision. Mae rhai o'r manteision yn cynnwys yr agweddau a ganlyn.

- Cyfle i ysgol (ion) uwchradd a chynradd weithio'n agosach gyda'i gilydd i wella profiadau dysgu disgyblion a rhannu arbenigedd athrawon e.e. dylunio a thechnoleg ac addysg gorfforol ym mlynyddoedd 5 a 6; defnyddio sgiliau llythrennedd a rhifedd ac arbenigrwydd cynradd ym mlynyddoedd 7 ac 8; CPA [amser cynllunio, paratoi ac asesu]; addysgu ieithoedd tramor modern yn CA2 a datblygu cwricwlwm Donaldson. Byddai hyn yn arwain at brofiadau gwell i ddisgyblion yn yr ysgolion unigol, a gwell dilyniant o CA2 i CA3 ac yn creu'r amodau ar gyfer codi safonau.
- Rhoi sylw i unrhyw leoedd dros ben yn y sector cynradd a gallai hefyd wneud cyfraniad sylweddol tuag at leihau lleoedd dros ben yn y sector uwchradd, sydd bellach yn destun pryder mewn rhai ardaloedd. Yn ogystal, byddai gwahaniaethau cost y pen yn lleihau.
- Adeiladau ysgolion uwchradd a chynradd sydd yn addas ar gyfer pwrpas ac yn darparu amgylchedd dysgu o ansawdd uchel. Bydd costau cynnal a chadw yn dod yn fwy hyfyw yn ariannol.

- Posibilrwydd o gynyddu capasiti arweinyddiaeth - rhannu'r arfer dda, a rhannu cefnogaeth weinyddol/rheolaethol. Mae'n cynnig y posibilrwydd o gynyddu capasiti arweinyddiaeth yn y sector cynradd os bydd mwy nag un ysgol gynradd yn gysylltiedig â'r newid. Gallai hyn wedyn gynyddu amser digyswllt Penaethiaid, cynyddu capasiti arweinyddiaeth gan felly greu'r amodau ar gyfer llwyddo. Posibilrwydd o wella recriwtio.
- Os yw'r newid yn cynnwys mwy nag un ysgol gynradd yna mae'n cynnig y posibilrwydd o ddarparu sgiliau rheolaeth ac arweinyddiaeth sy'n ofynnol i symud ymlaen yn hyderus i raglenni arweinyddiaeth i athrawon unigol gan felly gyfrannu at gynllunio olyniaeth. Mae hefyd yn cynnig y cyfle i'r ysgol gynradd ac uwchradd ymgymryd â hyfforddiant rheoli ar y cyd.
- Gellid dadlau bod y model hwn yn cynnig gwell dilyniant mewn perthynas â datblygiad Cymraeg/dwyieithog oherwydd ei fod yn sicrhau dilyniant o'r ysgol gynradd i'r uwchradd.

Rhagwelir y bydd opsiynau pellach ar gyfer ystyriaeth yn cael eu cynnig gan randdeiliaid yn ystod y broses ymgynghori.

4.3 **Adolygu'r ddarpariaeth addysg ôl-16 ar Ynys Môn mewn cydweithrediad a'r ysgolion uwchradd, Coleg Addysg Bellach a phartneriaid eraill.**

Gyda golwg ar yr uchod a'r angen i ystyried darpariaeth ôl-16 bydd angen i'r Awdurdod gynnal adolygiad o'r ddarpariaeth a chytuno ar sut orau i ddarparu addysg ôl-16. Mae'r opsiynau hyn yn cynnwys y modelau a ganlyn;

- Parhau a'r drefn gyfredol.
- Darparu addysg ôl-16 o fewn un neu fwy o'r ysgolion uwchradd / canolfannau.
- Coleg Chweched Dosbarth ar gyfer Ynys Môn yn cydweithio gyda Choleg Llandrillo Menai.

Bydd hyn yn cael dylanwad ar lefydd gweigion mewn ysgol uwchradd unigol.

5. **Amserlen gweithredu**

Bydd y broses ar gyfer cytuno a gweithredu'r Strategaeth fel a ganlyn.

Cymeradwyo'r Strategaeth	
Chwefror 2018	Cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith i fynd allan i ymgynghori ar y Strategaeth ddrafft gyda'r rhanddeiliaid a'r cyhoedd.
Ymgynghori ar y Strategaeth Ddrafft	
Mawrth-Gorffennaf 2018	Sesiynau Ymgynghori i drafod y Strategaeth ddrafft. Ystyriaeth o ymatebion ymgynghori a pharatoi fersiwn derfynol o'r Strategaeth yn dilyn yr ymgynghori.
Cymeradwyo/mabwysiadu'r Strategaeth derfynol	

Hydref 2018	Cymeradwyo/mabwysiadu'r Pwyllgor Gwaith – Y Pwyllgor Gwaith i gymeradwyo fersiwn derfynol y Strategaeth, yn seiliedig ar gasgliadau'r sesiynau ymgynghori.

6. **Amserlen Bandiau A-C Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif**

Band A Ymgynghori 2013-14 Cyfnod gweithredu 2014-18	Band B Ymgynghori Hydref 2018 ymlaen Cyfnod gweithredu 2019-26	Band C Ymgynghori 2021ymlaen Cyfnod gweithredu 2026-2031
Ynys Cybi [Gogledd] Y Parc, Parchedig Thomas Ellis, Llaingoch	Ardal Amlwch: Syr Thomas Jones, Amlwch, Penysarn, Rhosybol, Garreglefn, Llanfechell, Cemaes,	Arfordir y De Ddwyrain David Hughes, Llanfairpwll, Porthaethwy
De Ddwyrain Ynys Môn Llangoed, Llandegfan, Biwmares	Darpariaeth ôl-16	Y Canol Gorllewinol: Ysgol Uwchradd Bodedern, Bodedern, Bryngwran, Y Ffridd, Pencarnisiog, Rhosneigr Llannerchymedd
Llannau Llanfachraeth, Ffrwd Win, Cylch y Garn.		Arfordir y Gogledd Orllewin Rhoscolyn, Y Fali, Tywyn, Caergeiliog
Arfordir y De Orllewin Dwyran, Bodorgan, Niwbwrch, Llangaffo, Brynsiencyn, Parc y Bont	Arfordir y Dwyrain Llanbedrgoch, Goronwy Owen, Moelfre, Pentraeth	Arfordir y Dwyrain Llanbedrgoch, Goronwy Owen, Moelfre, Pentraeth
Ardal Llangefni: YGLl, Y Graig, Talwrn, Corn Hir, Bodffordd, Henblas, Esceifiog	Ardal Llangefni: YGLl, Y Graig, Talwrn, Corn Hir, Bodffordd, Henblas, Esceifiog	[De] Ynys Cybi Uwchradd Caergybi, Kingsland, Morswyn, Llanfawr, Santes Fair

Mae'r Cyngor wedi ymgynghori gyda rhieni, llywodraethwyr a staff ysgolion a hefyd gyda'r cymunedau lleol, y cynghorwyr lleol, yr Aelod Cynulliad lleol, yr AS lleol a chyda Llywodraeth Cymru a chyfranddalwyr eraill.

Gweledigaeth LLC ar gyfer Ysgolion y 21ain Ganrif **Atodiad 1**

- Bydd ysgolion wedi eu cyflunio i ymateb i ddulliau newidiol o addysgu a dysgu a fydd, ynghyd ag arweinyddiaeth ysgol wedi ei chryfhau ac ymwneud y gymuned ysgol, yn adlewyrchu anghenion lleol ac yn cefnogi pobl ifanc i gyflawni eu potensial .
- Amgylcheddau ysbrydoledig sy’n briodol ar gyfer datblygiadau a thechnolegau addysgol newydd, sy’n effeithiol ac eto’n ddigon addasadwy i ddarparu ar gyfer anghenion newidiol y dyfodol hyd at 2030.
- Amgylcheddau o safon byd eang, sy’n gynaliadwy i athrawon addysgu a dysgwyr i ddysgu; wedi eu cefnogi’n llawn gan TGaCh, ac sy’n gyrru gwelliannau mewn safonau addysgol, ac yn mynd i’r afael â materion newid hinsawdd.
- Cynwysoldeb, gan ddarparu darpariaeth briodol ar gyfer anghenion dysgu unigol pob dysgwr, lleoedd lle gall y rhai gydag anghenion addysgol arbennig ac anableddau deimlo y perchir eu hanghenion, ac sy’n galluogi pob aelod o weithlu’r ysgol weithio, gorffwys a chymdeithasu.
- Adnodd nodedig ar gyfer yr holl gymuned a all gynnig ystod o gyfleusterau wedi eu cydleoli megis gofal plant, iechyd a gwasanaethau cymdeithasol, a hyfforddiant oedolion.
- Cyfle i ysgolion a gwasanaethau eraill weithio’n gydweithredol i ychwanegu at yr addysgu a’r dysgu a chysylltu’n fwy effeithiol gyda’r agenda trawsnewid ôl-16 .

Atodiad 2

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn gweithio tuag at gyflawni amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015). Mae'r Rhaglen Moderneiddio Ysgolion yn anelu at gyfrannu tuag at y 7 nod llesiant, fel y dangosir yn y tabl a ganlyn:

7 nod llesiant	Sut bydd y Strategaeth moderneiddio ysgolion yn cyfrannu at y 7 nod llesiant
Ffyniannus Cydradd	Gweledigaeth yr Awdurdod - eisiau i bob unigolyn ifanc, beth bynnag yw eu cefndir a'u hamgylchiadau, lwyddo.
Cydnerth	Mae'r Awdurdod yn gweithio mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru ar ddatblygu a chyflawni prosiectau newid i foderneiddio ysgolion a sicrhau eu bod yn cyfrannu at Gynllunio Lle. Rhaid cynllunio'n effeithiol ac ymgynghori arnynt, er mwyn derbyn cefnogaeth dinasyddion tuag at y Strategaeth Trawsnewid Addysg, lleihau ymwrthedd a chyflawni amcanion y Strategaeth.
Iachach	Bydd ysgolion Môn yr 21ain ganrif yn 'ysgolion cymunedol' a gellir eu defnyddio i hyrwyddo defnydd gan wasanaethau iechyd, a chymunedol, yn ogystal â hyrwyddo dewisiadau ffordd o fyw iach ymhlith disgyblion, rhieni a darparwyr gofal plant.
Cymunedau cydlynus	Bydd rhanddeiliaid yn cyfrannu at gynllunio a chyfeiriad drwy'r prosesau ymgynghori ac ymgysylltu ar y Strategaeth. Bydd Cyngor Ynys Môn yn parhau i ymgynghori, ymgysylltu a gweithio gyda phartneriaid, yn arbennig mewn perthynas â datblygu lleoedd mewn ysgolion ochr yn ochr â digonolrwydd y ddarpariaeth gofal plant drwy gyfrwng y Gymraeg gyda Mudiad Meithrin, Cymdeithas Cylchoedd Chwarae Cyn-ysgol Cymru a phartneriaid yn y sector gofal plant preifat i rai rhwng 0 a 3 oed. Bydd Gofal Plant a chyfleusterau cofleidiol, ynghyd â defnydd cymunedol o'r adeiladau y tu hwnt i'r flwyddyn ysgol (ac fel pwyntiau cyswllt ar gyfer Gwasanaethau corfforaethol, fel mannau codi i lyfrgelloedd, er enghraifft) yn cynyddu cydlyniant cymunedol yn ystod Band B. Bydd datblygu dewisiadau o ran sicrhau ansawdd ac effeithlonrwydd yn y ddarpariaeth ôl-16 hefyd yn cael ei ystyried mewn ymgynghoriad â'r ysgolion uwchradd, y sector Addysg Bellach a'r cyngor sir gyfagos.
Diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	Mae'r Strategaeth Trawsnewid addysg yn agwedd allweddol o fewn y Strategaeth Iaith Gymraeg corfforaethol a Strategaeth Iaith statudol y Gymraeg mewn Addysg. Bydd cynlluniau ar gyfer Band B i ystyried ymgorffori cyfleusterau 0-3 cyn-ysgol a gofal plant cofleidiol drwy gyfrwng y Gymraeg ac yn ddwyieithog, yn cynyddu cynhwysedd y darparwyr Cymraeg ar yr Ynys, a bydd yn sylfaen ieithyddol gadarn i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg yn unol â thargedau CSYM a Llywodraeth Cymru i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg i filiwn erbyn 2050.
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel byd-eang	Mae'r Strategaeth Trawsnewid Addysg a'r rhaglen foderneiddio bresennol yn cyfrannu at wella amgylchedd cymdeithasol, economaidd, a diwylliannol yr ynys, a bydd Band B yn barhad o'r rhaglen hon.

Yn ddiweddar, cynhaliodd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn asesiad llesiant, a gadarnhaodd bod diffyg cyrhaeddiad yn cydberthyn â diffyg llesiant unigolion drwy gydol eu bywydau, ac felly mae angen sicrhau bod capasiti a photensial pob disgybl i lwyddo yn cael ei gyflawni. Ar ben hynny, mae tystiolaeth ddiweddar yn cyfeirio at brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod (ACEs) yn cael effaith negyddol hirdymor ar blant ifanc. Mae angen sicrhau bod pob plentyn yn cael profiadau cadarnhaol yn ystod eu plentyndod er mwyn eu galluogi i ffynnu a thyfu i fod yn aelodau gweithgar a chyfranogol o'u cymunedau. Mae'r Strategaeth Trawsnewid Addysg a'r rhaglen foderneiddio ysgolion yn sicrhau bod adeiladau ein hysgolion yn addas i'r pwrpas i hybu llesiant corfforol a darparu amgylcheddau ffisegol ac offer, yn ogystal â staff cymorth, nad oes modd eu darparu mewn ysgolion 19eg ganrif.

Crynhoi sefyllfa gategoreiddio ysgolion Môn **Atodiad 3**

Mae 3 cam i'r broses gategoreiddio genedlaethol :

- Cam 1 '*Grŵp Data'* : LlC yn gosod ysgol mewn grŵp safonau [1-4] seiliedig ar berfformiad treigl mewn ystod o ddangosyddion. Diystyrwyd y cam hwn gan LlC ym mhroses gategoreiddio 2017.
- Cam 2 '*Gallu i Wella'* : dyfarnu gradd leol [A-D] ar allu'r ysgol i wella [barn sydd yn cymryd i ystyriaeth ansawdd arweinyddiaeth a'r dysgu/addysgu]
- Cam 3 '*Categori Cefnogaeth'* : categori fydd yn sbarduno rhaglen o gymorth, her ac ymyrraeth ar sail angen.

CYNRADD:

		2015			2016			2017		
		Cam 1 Step 1	Cam 2 Step 2	Cam 3 Step 3	Cam 1 Step 1	Cam 2 Step 2	Cam 3 Step 3	Cam 1 Step 1	Cam 2 Step 2	Cam 3 Step 3
6602130	Ysgol Gynradd Amlwch		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602131	Ysgol Gynradd Beaumaris		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602132	Ysgol Gynradd Bodedern		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren
6602133	Ysgol Gymuned Bodffordd		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren
6602134	Ysgol Gymuned Bodorgan		D	Red/Coch		B	Yellow/Melyn		C	Amber/Oren
6602135	Ysgol Gymuned Bryngwran		B	Yellow/Melyn		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd
6602136	Ysgol Gynradd Brynsiencyn		B	Yellow/Melyn		C	Amber/Oren		D	Red/Coch
6602138	Ysgol Cemaes		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602139	Ysgol Gymuned Dwyran		B	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602140	Ysgol Esceifiog		B	Yellow/Melyn		A	Green/Gwyrdd		B	Yellow/Melyn
6602141	Ysgol Gynradd Garreglefn		D	Red/Coch		D	Red/Coch		C	Amber/Oren
6602142	Ysgol Gymuned Y Ffridd		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602144	Ysgol Y Parc		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn			
6602145	Ysgol Gymuned Moelfre		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Amber/Oren
6602146	Ysgol Gynradd Llanbedrgoch		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn
6602150	Ysgol Llanfachraeth		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren			
6602151	Ysgol Ffrwd Win		B	Yellow/Melyn		A	Green/Gwyrdd			
6602152	Ysgol Gynradd Llanfairpwll		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd
6602153	Ysgol Gymuned Llanfechell		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602154	Ysgol Y Graig		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd
6602155	Ysgol Gynradd Llangoed		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602156	Ysgol Henblas		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren		D	Red/Coch
6602157	Ysgol Gymuned Llannerch-Y-Medd		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602158	Ysgol Cylch Y Garn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn			
6602160	Ysgol Pencarnisiog		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602161	Ysgol Gymuned Pentraeth		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Amber/Oren
6602162	Ysgol Penysarn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		C	Amber/Oren
6602163	Ysgol Santes Gwenfaen		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602164	Ysgol Gynradd Rhosneigr		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602165	Ysgol Gynradd Rhosybol		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602166	Ysgol Gynradd Talwrn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602168	Ysgol Gymuned y Fali		C	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602169	Ysgol Llanfawr		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602170	Ysgol Goronwy Owen		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		A	Green/Gwyrdd
6602171	Ysgol Gynradd Llaingoch		C	Amber/Oren		C	Yellow/Melyn			
6602172	Ysgol Gynradd Niwbwrch		B	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602173	Ysgol Gynradd Y Tywyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602174	Ysgol Gynradd Llandegfan		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602175	Ysgol Gynradd Y Borth		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602176	Ysgol Gynradd Kingsland		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602177	Ysgol Gymraeg Morswyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6602226	Ysgol Gynradd Corn Hir		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd
6602227	Ysgol Rhyd y Llan								B	Yellow/Melyn
6603033	Ysgol Parch. Thomas Ellis		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn			
6603034	Ysgol Gynradd Parc Y Bont		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6603035	Ysgol Gynradd Llangaffo		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6603036	Ysgol Cybi								C	Amber/Oren
6603304	Ysgol Santes Fair		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
6605200	Ysgol Caergeiliog		A	Yellow/Melyn		A	Green/Gwyrdd		A	Green/Gwyrdd

UWCHRADD:

		2015			2016			2017		
		Cam 1 Step 1	Cam 2 Step 2	Cam 3 Step 3	Cam 1 Step 1	Cam 2 Step 2	Cam 3 Step 3	Cam 1 Step 1	Cam 2 Step 2	Cam 3 Step 3
5604025	Ysgol Syr Thomas Jones		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
5604026	Ysgol Uwchradd Caergybi		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren		C	Amber/Oren
5604027	Ysgol Gyfun Llangefni		C	Amber/Oren		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
5604028	Ysgol David Hughes		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn		B	Yellow/Melyn
5604029	Ysgol Uwchradd Bodedern		A	Green/Gwyrdd		B	Yellow/Melyn		C	Amber/Oren

Atodiad 4 - Cyflwr adeiladau'r ysgolion

Enw'r Ysgol Gynradd	Gradd Cyflwr
Amlwch	B
Biwmares	B
Bodedern	B
Bodffordd	B
Bodorgan	B
Bryngwran	B
Brynsiencyn	B
Caergeiliog	-
Carreglefn	B
Cemaes	B
Corn Hir	C
Dwyran	B
Esceifiog	B
Goronwy Owen	B
Henblas	B
Kingsland	B
Llanbedrgoch	B
Llandegfan	B
Llanfairpwll	B
Llanfawr	B
Llanfechell	B
Llangaffo	B
Llangoed	B
Llannerch-y-medd	B
Moelfre	B
Morswyn	B
Niwbwrch	B
Parc y Bont	b
Pencarnisiog	B
Pentraeth	B
Penysarn	B
Rhoscolyn	B
Rhosneigr	B
Rhosybol	B
Santes Fair	B
Talwrn	B
Y Borth	B
Y Fali	B
Y Ffridd	B
Y Graig	A
Y Tywyn	B

Enw'r Ysgol Uwchradd	Gradd Cyflwr
David Hughes	C
Gyfun Llangefni	C
Syr Thomas Jones	C
Uwchradd Bodedern	B
Uwchradd Caergybi	B

Mae adeiladau ysgol yn cael eu harolygu gan y Cyngor yn flynyddol ac maent wedi graddio A, B, C a D.

Gradd Cyflwr	Diffiniad
A	Da. Yn perfformio fel y bwriadwyd ac yn gweithredu'n effeithiol.
B	Boddhaol. Yn perfformio fel y bwriadwyd ond yn arddangos dirywiad bychan.
C	Gwael. Yn arddangos diffygion mawr ac yn /a heb fod yn gweithredu fel y bwriadwyd.
D	Drwg. Bywyd wedi dod i ben ac/neu risg ddifrifol o fethiant ar fin digwydd.

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN
Templed Adroddiad Sgriwtini

Pwyllgor:	Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	8/10/18
Pwnc:	Adroddiad Perfformiad Blynyddol
Pwrpas yr Adroddiad:	Cyhoeddiad Statudol
Cadeirydd Sgriwtini:	Cyng Aled M Jones
Aelod(au) Portfolio:	Cyng Dafydd Rhys Thomas
Pennaeth Gwasanaeth:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad: **Rhif Ffôn:** **E-bost:**	Gethin Morgan 01248 752111 GethinMorgan@ynysmon.gov.uk
Aelodau lleol:	n/a

1 – Argymhelliad/ion

Gofynir i'r Pwyllgor argymhell:

- y dylid cyhoeddi fersiwn terfynol o'r Adroddiad Perfformiad 2017/18 erbyn y dyddiad statudol ar ddiwedd mis Hydref a bod swyddogion yn cwblhau hyn mewn ymgynghoriad a'r Deilydd Portffolio fel y gellid ei gyhoeddi fel rhan o bapurau'r Cyngor (30.10.18)

- bod Adran 3.2 y Cyfansoddiad yn cael ei ddiwygio i gynnwys cymeradwyo penderfyniadau ar gyfer Datganiad ac Amcanion Llesiant y Cyngor yn unol â Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol a Llesiant 2016 fel swyddogaeth y mae'n rhaid i'r Cyngor Llawn ei chyflawni.

- I awdurdodi'r Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro i wneud y newidiadau angenrheidiol i'r materion sydd wedi eu neilltuo fel swyddogaethau y mae'n rhaid i'r Cyngor llawn eu cymeradwyo yn y Cyfansoddiad ynghyd ag unrhyw newidiadau y mae'n rhaid eu gwneud o ganlyniad i adlewyrchu hynny.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Defnyddir i fonitro Cynllun y Cyngor

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cymhorthi Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol
1. Mae'r Adroddiad Blynyddol yn trafod perfformiad y Cyngor yn erbyn y dangosyddion perfformiad cenedlaethol allweddol. I ba raddau mae'r canlyniadau perfformaid yn galluogi'r Cyngor i wireddu'r Cynllun Corfforaethol erbyn diwedd tymor y Cyngor presennol?
2. Ym mha ffordd bydd canlyniadau perfformiad 2017/18 yn dylanwadu ar raglenni gwaith dros y cyfnod nesaf? A ddylid blaenoriaethu rhai meysydd penodol ar sail risgiau?
3. Oes gan y Pwyllgor Sgriwtini unrhyw sylwadau cyffrednol ar berfformiad y Cyngor yn ystod 2017/18?

5 – Cefndir / Cyd-destun

1.1 Mae'n ofynnol i'r cyngor lunio a chyhoeddi ei Adroddiad Perfformiad Blynyddol erbyn 31 Hydref bob blwyddyn - dogfen statudol sydd yn dadansoddi perfformiad dros y flwyddyn ariannol flaenorol yn erbyn y gwellianau a'r blaenoriaethau amlinellwyd gan y Cyngor yn eu Amcanion llesiant a'i Gynllun Corfforaethol.

1.2 Mae'r papur hwn yn amlinellu ein Adroddiad Perfformiad sy'n edrych yn ôl dros berfformiad y Cyngor ar gyfer 2017/18.

1.3 Mae'r Adroddiad yn edrych ar gynnydd y cyngor yn erbyn ein Amcanion Llesiant ar gyfer 2017/18 fel amlinellwyd drwy ein 4 amcan penodol –

- Creu cymunedau cynaliadwy drwy ddatblygu economi ffyniannus a llewyrchus sy'n cynnig y cyfle i bob preswylydd lwyddo, waeth beth fo'u cefndir
- Gwella rhagolygon tymor hir teuluoedd a phlant drwy sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau mewn bywyd, eu bod yn ddiogel ac yn iach, a bod pob disgybl, waeth beth fo'u cefndir neu eu hoedran, yn cyrraedd eu potensial addysgol.

- Diogelu a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig trwy sicrhau isadeiledd modern o ansawdd da
- Sicrhau cyflenwad o dai fforddiadwy o ansawdd uchel a rheoli’r cyflenwad hwnnw er mwyn datblygu cymunedau dwyieithog gwydn sy'n hyrwyddo’r iaith Gymraeg a’r diwylliant Cymreig a sicrhau dyfodol tymor hir yr iaith Gymraeg ar yr ynys

1.4 Mae'r drafft hwn yn edrych ar yr allbynnau a'r canlyniadau yn erbyn yr hyn y ddywedasom y byddem yn ei gyflawni o dan yr amcanion uchod.

1.5 Rhan allweddol o'r Adroddiad Perfformiad terfynol fydd asesiad o berfformiad y Cyngor yn erbyn ei ddangosyddion perfformiad allweddol, sy'n edrych ar berfformiad blwyddyn ar flwyddyn. Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at ein llwyddiannau a meysydd lle mae angen gwella ymhellach.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb **[cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]**
n/a

7 – Oblygiadau Ariannol
n/a

8 – Atodiadau
Atodiad A – Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18 (drafft)

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):
• Amcanion Llesiant 2017/18 • Cynllun Busnes Corfforaethol 2013-17 • Cynllun y Cyngor 2017-2022

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Rhagair

Cynnwys

Rhagair 1

Cyflwyniad... 2

Sut rydym yn mesur a dadansoddi ein perfformiad 3

Dangosyddion perfformiad a dadansoddiad 5

Amcan 1 - Creu cymunedau cynaliadwy drwy ddatblygu economi ffyniannus a llewyrchus sy'n cynnig y cyfle i bob preswylydd lwyddo, waeth beth fo'u cefndir. 8

Amcan 2 - Gwella rhagolygon tymor hir teuluoedd a phlant drwy sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau mewn bywyd, eu bod yn ddiogel ac yn iach, a bod pob disgybl, waeth beth fo'u cefndir neu eu hoedran, yn cyrraedd eu potensial addysgol. 12

Amcan 3 - Diogelu a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig trwy sicrhau isadeiledd modern o ansawdd da 16

Amcan 4 - Sicrhau cyflenwad o dai fforddiadwy o ansawdd uchel a rheoli'r cyflenwad hwnnw er mwyn datblygu cymunedau dwyieithog gwydn sy'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig a sicrhau dyfodol tymor hir yr iaith Gymraeg ar yr ynys. 20

Dangosyddion Perfformiad 25

Perfformiad Ariannol 2017/18 28

Casgliad 30

Gwybodaeth Bellach 31

Atodiadau.. 32

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Cyflwyniad

Yn dilyn etholiadau llywodraeth leol yn 2017, mabwysiadodd y Pwyllgor Gwaith Amcanion Llesiant ar gyfer 2017/18 a defnyddiodd y rhain i lywio ein Cynllun Cyngor newydd ar gyfer 2017 - 2022.

Roedd Amcanion Llesiant y Cyngor yn seiliedig ar yr asesiad a wnaed gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus lleol. Mae 7 o nodau llesiant wedi eu sefydlu i wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Maent wedi'u cynnwys yn y gyfraith o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Yn ystod 2017, cyn creu Cynllun Cyngor 2017-22, gosodwyd yr amcanion canlynol i fonitro ein perfformiad. Gellir gweld yr amcanion hyn isod ochr yn ochr â'r amcanion llesiant cenedlaethol y maent yn gysylltiedig â hwy:

Amcanion Llesiant a'r Cyswllt gyda Nodau Cenedlaethol	Llewyrchus	Gwydn	Iachach	Mwy cyfartal	Cymunedau cydlynol	Yr Iaith Gymraeg / Diwylliant	Yn fyd-eang gyfrifol
1. Creu cymunedau cynaliadwy drwy ddatblygu economi ffyniannus a llewyrchus sy'n cynnig y cyfle i bob preswylydd lwyddo, waeth beth fo'u cefndir.	✓			✓	✓		✓
2. Gwella rhagolygon tymor hir teuluoedd a phlant drwy sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau mewn bywyd, eu bod yn ddiogel ac yn iach, a bod pob disgybl, waeth beth fo'u cefndir neu eu hoedran, yn cyrraedd eu potensial.		✓	✓	✓	✓	✓	
3. Diogelu a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig trwy sicrhau isadeiledd modern o ansawdd da sy'n addas i unigolion a busnesau fel ei gilydd	✓		✓	✓	✓		✓
4. Sicrhau cyflenwad o dai fforddiadwy o ansawdd uchel a rheoli'r cyflenwad er mwyn datblygu cymunedau dwyieithog gwydn sy'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig a sicrhau dyfodol tymor hir yr iaith Gymraeg ar yr ynys.		✓		✓	✓	✓	

Yn yr adroddiad hwn, byddwn yn adolygu cynnydd ein gweithredoedd mewn perthynas â'n hamcanion ac yn cymharu ein perfformiad yn erbyn mesurau allweddol.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Sut rydym yn mesur a dadansoddi ein perfformiad

Beth yw Rheoli Perfformiad?

Mae Rheoli Perfformiad yn broses lle mae'r cyngor a'i staff yn cydweithio i gynllunio, monitro ac adolygu ein blaenoriaethau corfforaethol trwy amcanion corfforaethol, amcanion y gwasanaethau ac amcanion unigol, o fewn adnoddau a ddyrennir.

Cynllun y Cyngor

Mae'r Cynllun Corfforaethol yn nodi Nodau ac Amcanion strategol y Cyngor ar gyfer y tymor etholiadol. Mae'n hysbysu'r broses o wneud penderfyniadau ar bob lefel yn y Cyngor ac yn:

- gosod y fframwaith yr ydym yn ei ddefnyddio i gynllunio, gyrru a darparu ein gwasanaethau
- dylanwadu ar y modd y byddwn yn llunio ein cyllideb yn flynyddol, ac yn
- helpu i fonitro cynnydd ac asesu beth y byddwn yn ei gyflawni bob blwyddyn.

Sut a phryd y caiff ei fonitro?

Bydd y Cynllun Corfforaethol yn cael ei gyflawni'r drwy wireddu'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol (Ebrill – Mawrth). Bydd yn cael ei lunio ar ddechrau pob blwyddyn ariannol ac yn gosod manwl y Cyngor am 12 mis yn erbyn y Cynllun Corfforaethol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, ysgrifennir yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol i adrodd ar y cynnydd a wnaed yn erbyn y Ddogfen Gyflawni Flynyddol dros y 12 mis diwethaf

Caiff y Cynllun Corfforaethol ei fonitro drwy amrywiaeth o sianelau sy'n cynnwys:

- Byrddau Rhaglen Trawsnewid Chwarterol;
- Adroddiad Cerdyn Sgorio Corfforaethol Chwarterol; ac
- Adolygiadau Gwasanaeth Blynyddol

Yn dilyn hynny, bydd adroddiadau a gynhyrchir gan ddefnyddio gwybodaeth o'r ffynonellau hyn yn cael eu hystyried gan ein swyddogaeth sgriwtini corfforaethol ac yna'r Pwyllgor Gwaith. Mae hyn yn sicrhau bod yr holl aelodau yn ymwybodol o'r cynnydd yr ydym yn ei wneud yn erbyn ein blaenoriaethau.

Byrddau Rhaglen Trawsnewid

Mae'r Byrddau Rhaglen Trawsnewid, a gynhelir bob chwarter, yn cael eu cadeirio gan y Prif Weithredwyr Cynorthwyol a byddant yn cynnwys Penaethiaid Gwasanaeth, Uwch Reolwyr, Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith ac Aelodau Sgriwtini.

Mae gan y Byrddau Rhaglen gylch gwaith i fonitro a gyrru cynnydd ar Raglenni a Phrosiectau Newid perthnasol a rhoi hyder i Aelodau Etholedig ac Uwch Arweinwyr bod buddion a ragwelir ar gyfer y Cyngor a chymunedau ar Ynys Môn yn cael eu sicrhau mewn modd amserol.

Adolygiadau Gwasanaeth

Disgwylir i bob gwasanaeth ymgymryd â dau Adolygiad Gwasanaeth bob blwyddyn a byddant yn cael eu cynnal a'u rheoli'n gorfforaethol:

1. Adolygiad Ariannol o'r Gwasanaeth

Y broses o ragweld arbedion o fewn gwasanaethau a gwaith trawsnewid y gellir ei ddefnyddio er mwyn cynorthwyo'r broses o osod cyllideb blynyddol y Cyngor.

2. Adolygiad o Berfformiad a Risg y Gwasanaeth

Gofynnir i'r gwasanaethau gwblhau hunan-asesiad gwasanaeth er mwyn gweld lle mae'r Gwasanaeth mewn perthynas â dangosyddion perfformiad, salwch, llywodraethiant, risg ac yn y blaen. Fe'i defnyddir er mwyn rhoi sicrwydd i'r UDA / Pwyllgor Gwaith bod cyfeiriad y gwasanaeth wedi'i alinio yn unol â chyfeiriad ehangach y Cyngor ac y defnyddir adnoddau mewn modd effeithiol.

Cerdyn Sgorio Corfforaethol

Datblygwyd y cerdyn sgorio corfforaethol er mwyn adnabod a hysbysu arweinwyr y Cyngor am y cynnydd yn erbyn dangosyddion sy'n dangos bod gweithgareddau'r Cyngor o ddydd i ddydd yn cael eu gweithredu'n llwyddiannus. Mae'n cynorthwyo i ddarparu sylfaen dystiolaeth drwy'r dangosyddion y gellir drafftio'r adroddiad perfformiad blynyddol ohono. Mae'n portreadu sefyllfa'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel y'u hamlinellwyd ac y cytunwyd arnynt ar y cyd rhwng yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth / Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol.

Mae adroddiad monitro'r cerdyn sgorio chwarterol yn amlinellu camau gweithredu lliniarol y mae'r UDA wedi eu hadnabod er mwyn gyrru a sicrhau gwelliannau. Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei graffu gan y Pwyllgor Sgriwtini lle gellir cael sicrwydd bod perfformiad yn cael ei reoli'n effeithiol ar draws y gwasanaeth.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Dangosyddion perfformiad a dadansoddiad

Mae'r cyngor yn monitro ei berfformiad trwy'r cerdyn sgorio corfforaethol, mae'r dangosyddion o fewn y cerdyn sgorio'n adrodd ar ddangosyddion cenedlaethol a lleol.

Caiff Dangosyddion Cenedlaethol, sy'n cael eu hadnabod fel Mesurau Atebolrwydd Cyhoeddus (PAM) eu cyhoeddi ac maent yn cymharu bob Awdurdod Lleol yn erbyn yr un dangosyddion. Mae'r siart dafellog isod (siart 1) yn dangos bod 50% o'n dangosyddion wedi gwella yn ystod 2017/18 a bod perfformiad 36% wedi gostwng o'i gymharu â'r perfformiad yn 2016/17.

Mae 14% o'r dangosyddion yn ddangosyddion PAM newydd am y flwyddyn ac felly nid oes data perfformiad ar gyfer cymharu â 2016/17.

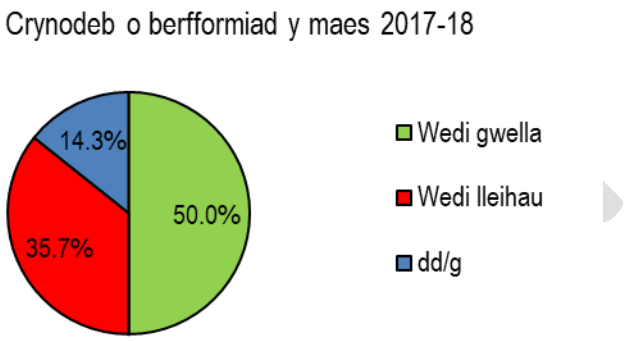

Siart 1

Bob blwyddyn adolygir y dangosyddion PAM a chyflwynir dangosyddion perfformiad newydd i fonitro perfformiad ar sail genedlaethol. Yn ogystal â chynnwys dangosyddion perfformiad newydd yn y set data mae rhai hefyd yn cael eu dileu am nad ydynt yn berthnasol neu am nad ydynt yn cael eu monitro mwyach.

Mae Siart 2 isod yn dangos ein perfformiad ar gyfer y tair blynedd diwethaf o'i gymharu â'r set o ddangosyddion PAM bresennol, h.y. y dangosyddion PAM oedd yn cael eu monitro'n flaenorol ar gyfer 2015 i 2017, a'r dangosyddion perfformiad PAM sydd wedi'u cyhoeddi ar hyn o bryd ar gyfer 2017/18 sy'n cynnwys 4 o ddangosyddion ychwanegol newydd. Mae'r siart yn dangos bod un dangosydd perfformiad ychwanegol wedi'i ychwanegu at y Chwartel Canolrif Uchaf, 2 wedi'u hychwanegu at y Chwartel Canolrif Isaf ac un wedi'i ychwanegu at y Chwartel Isaf.

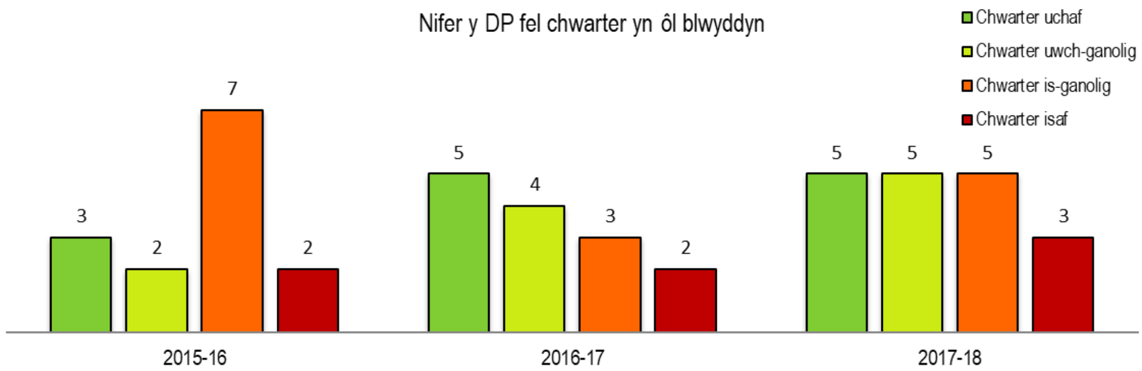

Siart 2

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Ar yr olwg gyntaf mae'n ymddangos bod ein perfformiad cenedlaethol wedi gostwng, ond mae'n bwysig nodi mai'r set dangosyddion PAM cyfredol yw'r rhain. Credwn y bydd 2 o'r dangosyddion PAM Rheoli Gwastraff sydd heb eu cyhoeddi eto yn perfformio'n dda, hefyd mae 6 o ddangosyddion eraill i'w cynnwys ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol. Cyhoeddir yr holl ddangosyddion PAM erbyn Tachwedd 2018 a gellir gweld y dangosyddion cyfredol yn Atodiad 1.

Er mwyn gwella ein perfformiad cenedlaethol yn 2018/19, bydd yr holl ddangosyddion PAM yn cael eu monitro yn ein Cerdyn Sgorio Corfforaethol, y mwyafrif bob chwarter a gweddill y dangosyddion yn flynyddol, er mwyn gallu nodi a gwneud gwelliannau'n gynharach yn y flwyddyn. Mae'r broses hon yn sicrhau bod ein Huwch Swyddogion, aelodau etholedig a'r cyhoedd yn cael asesiad rheolaidd o'n perfformiad a gellir ei ddefnyddio i ddechrau mesurau cywiro / lliniaru.

Yn ogystal â'r dangosyddion PAM, rydym wedi bod yn monitro Dangosyddion Perfformiad Allweddol lleol gan y Pwyllgor Gwaith, y Pwyllgor Gwaith Cysgodol a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth o fewn y Cerdyn Sgorio Corfforaethol yn ystod y flwyddyn. Yn ôl ein dadansoddiad o'r dangosyddion perfformiad y gellir eu cymharu mae 45% o'n dangosyddion wedi gwella, 13% wedi cynnal y perfformiad, a 42% wedi gostwng mewn perfformiad o'i gymharu â 2016/17.

Tra mai darlun cymysg yw hwn yn gyffredinol, dylid nodi bod 58% o'n dangosyddion wedi perfformio'n uwch na'u targedau am y flwyddyn, roedd 15% o fewn goddefiannau'r targed, a'r 27% oedd yn weddill yn is na'r targed.

Sut yr ydym yn cyflwyno ein perfformiad:

Mae'r siart isod yn egluro sut yr ydym yn cyflwyno ein tueddiadau perfformio o fewn y cerdyn sgorio a thrwy'r ddogfen hon. Cyflwynir y cynnydd mewn perthynas ag amcanion yn ystod 2017/18 fel testun mewn siart ac mae cod lliw i gynrychioli statws y cynnydd, y cyfeirir ato fel statws CAMG (RAYG):

Coch = 10% neu fwy yn is na'r targed
Ambr = rhwng 5% a 10% o'r targed
Melyn = o fewn 5% i'r targed
Gwyrdd = o fewn y targed

Cyflwynir y statws CAMG (RAYG) gyda'r Dangosyddion Perfformiad perthnasol ar ddiwedd pob adran. Dangosir y Dangosyddion Perfformiad fel yr enghraifft isod, sy'n cynnwys statws CAMG (RAYG) lleol ein chwartel perfformiad PAM cenedlaethol a'u tueddiadau fesul blwyddyn.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

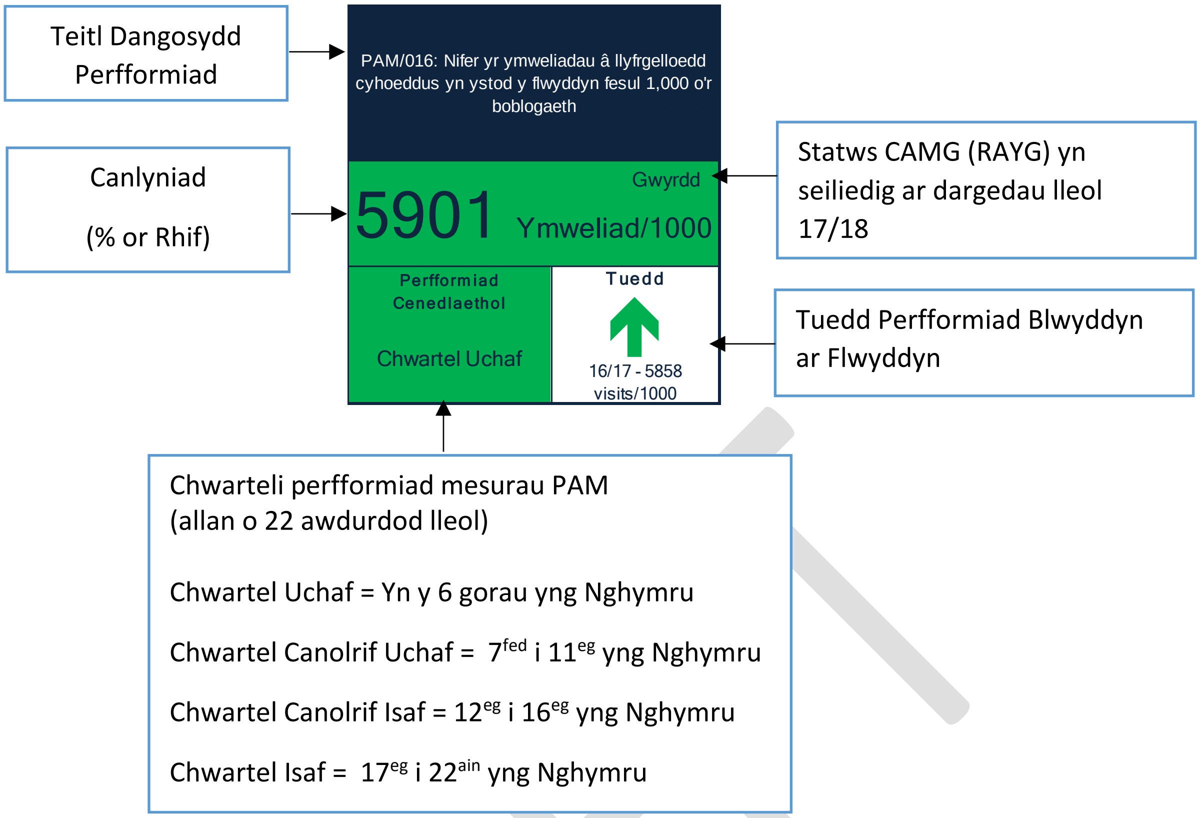

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Amcan 1 - Creu cymunedau cynaliadwy drwy ddatblygu economi ffyniannus a llewyrchus sy'n cynnig y cyfle i bob preswylydd lwyddo, waeth beth fo'u cefndir.

MELYN

Cysylltiad â nodau lles cenedlaethol					
Llewyrchus	✓	Gwydn		Iachach	
Mwy Cyfartal	✓	Cydlynol/Diwylliant	✓	Yn fyd-eang gyfrifol	✓

Rhesymau dros ei ddewis:
Mae Ynys Môn wedi bod yn dioddef o ganlyniad i economi fregus, ymylol a dirywiol ers cryn amser, gyda phocedi sylweddol o amddifadedd economaidd-gymdeithasol, sydd wedi arwain at lefelau GYG sy'n gostwng (53.5% o gyfartaledd cenedlaethol y DU); lefelau GYG isel y pen (£13,162 o gymharu â £24,616 trwy'r DU); lefelau uchel o ddiweithdra ymhlith pobl ifanc (17.7% o bobl ifanc 16-24 oed - 31/12/2015); lefelau uchel o anweithgarwch economaidd (20.7% o'r boblogaeth oed gweithio); lefelau uchel o bobl ifanc yn allfudo a phoblogaeth hŷn sy'n heneiddio a gorddibyniaeth ar gyfleon cyflogaeth yn y sector cyhoeddus.

Beth wnaethom ni:
Er mwyn gwella ein heconomi a chynyddu cyfleoedd gwaith, buom yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru a'r DU, prifysgolion a cholegau, busnesau, datblygwyr a mewnfuddsoddwyr posibl. Eleni agorwyd Parc Gwyddoniaeth Menai, safle newydd gwerth £20M yn y Gaerwen. Mae hwn yn ddatblygiad newydd gan y Brifysgol a gwnaed gwaith adeiladu gan Grŵp Llandrillo Menai ar Ganolfan Hyfforddiant Peirianyddol newydd £14M yn Llangefni. Yn dilyn caniatâd, dechreuodd datblygwr preifat adeiladu gwesty Premier Inn newydd yng Nghaergybi, a chynhaliwyd cyd-drafodaethau i gynllunio Pentref Gwyliau Bluestone yng Nghaergybi. Hefyd sicrhawyd grant i greu ffyrdd ar gyfer ystâd ddiwydiannol newydd ac unedau busnes yn Llangefni.

Daliwyd i ymgysylltu â phrif ddatblygwyr ynni trwy'r Rhaglen Ynys Ynni gyda golwg ar greu swyddi a chynyddu ffyniant trwy fanteisio ar nifer o brosiectau gweddnewid. Roedd hyn yn cynnwys gweithio gyda Minesto a Morlais i ddatblygu potensial ynni morol Ynys Môn, a gyda Horizon Nuclear Power i gyflwyno ei gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu i Lywodraeth y DU ar gyfer datblygu safle Wylfa Newydd.

Er mwyn mynd i'r afael â diweithdra a helpu ein trigolion i fod yn barod ar gyfer cyfleoedd, cyfrannwyd at y Gwasanaeth Cyflogaeth a Sgiliau, a sefydlwyd gan y Cyngor a Horizon ac sy'n cael ei arwain bellach gan yr Adran Gwaith a Phensiynau i sicrhau bod trigolion yr Ynys yn ymwybodol o gyfleoedd sy'n deillio o brif ddatblygiadau, ac yn manteisio arnynt.

Trwy wneud hyn, rydym wedi manteisio ar bob cyfle i weithio gyda datblygwyr, ac mae ein Rhaglen Ynys Ynni yn parhau i weithio'n agos gyda nhw i:

- Ddeall y sgiliau sydd eu hangen
- Sicrhau bod y cyrsiau/cymwysterau priodol yn eu lle i alluogi pobl leol i fanteisio ar gyfleoedd yn y dyfodol, a
- Deall effaith gweithwyr yn mudo yn gysylltiedig â Wylfa Newydd ar y ddarpariaeth addysg leol

Mae datblygiadau lleol eraill a ysgogwyd gan y Cyngor yn cynnwys ailfodelu ac adfer Neuadd y Farchnad yng Nghaergybi, a fydd yn darparu unedau busnes yn 2019. Rhagwelir y bydd hyn yn meithrin partneriaethau a threfniadau gwaith agosach rhwng sefydliadau.

Dechreuwyd gweithio ar y pum uned fusnes newydd ym Mhenyrorsedd yn Llangefni yn dilyn llwyddiant y 5 uned sydd wedi'u hadeiladu. Mae'r gwaith o godi estyniad i Ganolfan Fusnes Môn ar y gweill er mwyn darparu swyddfeydd modern a lle cyfarfod ar gyfer y sector preifat. Hefyd sicrhawyd cyllid a chaniatâd ar gyfer adeiladu 10 uned fusnes newydd ym Mhenrhos yng Nghaergybi er mwyn cynnig cyfleoedd pellach i fusnesau ddatblygu ar Ynys Môn.

Yn ystod y flwyddyn, mabwysiadwyd y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn ffurfiol gan y Cyngor, fel y manylir yn Amcan 3. Fel ffordd o ddenu datblygwyr i Ynys Môn, rydym yn chwarae rhan allweddol i enwi safleoedd posibl a phrosesau datblygu cynllunio, roedd hwn yn waith a wnaed gyda datblygiad MS-Parc Prifysgol Bangor yn y Gaerwen, a agorwyd ym Mawrth 2018.

Er mwyn gwneud gwelliannau i'n cysylltiadau cludiant, cwblhawyd y tair rhan i ffordd gyswllt Llangefni, a bydd rhan arall yn dechrau'n hwyrach yn 2018. Bydd y ffordd gyswllt yn ehangu ac yn hwyluso twf campws y coleg, gan ddarparu mynediad i safleoedd Parth Menter, gwella cysylltiadau â'r A55, a bydd yn helpu i oresgyn cyfyngiadau traffig yn Llangefni. Hefyd cyflwynwyd caniatâd cynllunio i wneud gwelliannau i ffordd yr A5025 rhwng y Fali a Wylfa ar gyfer cerbydau mawr.

Cydweithredwyd â'r 5 Awdurdod Lleol arall yng Ngogledd Cymru i ffurfio Bwrdd Twf Gogledd Cymru er mwyn cwblhau cais am Gynnig Twf i Lywodraeth Cymru a'r DU. Hefyd cyfrannwyd at drafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol eraill ynghylch Cynllun Adfywio Gogledd Cymru a'i gyllido.

Cefnogwyd proses Cynnig Twf Gogledd Cymru gan swyddogion y Cyngor a sefydlwyd Bwrdd Pwyllgor ar y Cyd cysgodol ar gyfer Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru er mwyn gwella'r strwythur llywodraethu y mae'r Cyngor wedi bod yn bartner allweddol ynddo.

Cytunwyd ar flaenoriaethau buddsoddi economaidd rhanbarthol er mwyn datblygu economi Gogledd Cymru ac mae ceisiadau am brosiectau i Lywodraeth y DU wrthi'n cael eu paratoi i'w cyflwyno yn ystod 2018.

Fel Cyngor, rydym yn arwain ar agwedd "Mynediad Deallus i Ynni" o'r Cynnig Twf. Rydym yn cyfrannu at gais Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r Adran Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon (i ddatblygu'r prosiect Rhwydwaith Ffibr Llawn Lleol a fydd yn cynyddu ymhellach y lled band sydd ar gael fydd o fantais i fusnesau a thrigolion Ynys Môn.

Er mwyn mynd i'r afael â diweithdra, anweithgarwch economaidd am amddifadedd economaidd drafftiwyd Strategaeth Gwrthdlodi'r Cyngor, yn unol â'r rhaglen atal, yn 2017 a chafodd ei chymeradwyo yn 2018 i fynd i'r afael â'r cynnydd mewn costau byw, cyflogau isel a chyfleoedd gwaith cyfyngedig sy'n atal pobl rhag gallu cymryd rhan lawn yn eu cymunedau.

Mae'r Strategaeth a'r cynllun gweithredu'n canolbwyntio ar 5 thema ar lefel strategol, hynny yw:

1. **Twf economaidd i bawb**
2. **Gwell addysg a sgiliau**
3. **Cryfhau teuluoedd a chymunedau**
4. **Arbed costau a lleihau gofynion**

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

5. **Cefnogi pobl sydd mewn tlodi**

Bydd y Strategaeth yn codi ymwybyddiaeth o broblemau tlodi a sut y gallwn fynd i'r afael â nhw mewn partneriaeth o fewn cymunedau Ynys Môn.

Yn 2017/18 mae prosiect TRAC, sy'n cefnogi a lleihau nifer y bobl ifanc rhwng 11-19 sydd wedi ymddieithrio o addysg ac mewn perygl o ddod yn bobl ifanc nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant (NEET) wedi helpu i leihau'r perygl o NEET ar gyfer 75 o ddysgwyr, tra bod 95% o ddysgwyr blwyddyn 11 oedd ar y prosiect wedi mynd ymlaen i addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth ôl 16 oed. Mae 85% o'r rhai a gymerodd ran yn y prosiect wedi dangos gwelliant yn y meysydd lles canlynol: gwneud gwahaniaeth, gobeithion a breuddwydion, lles cyffredinol, addysg a gwaith, cyfathrebu, dewisiadau ac ymddygiad.

Mae'r prosiect OPUS a lansiwyd ac a ddatblygwyd i weithio gydag unigolion economaidd anweithgar a di-waith yn yr hirdymor, hyd yma wedi cofrestru 175 o gyfranogwyr ac mae 86 ohonynt wedi cael hyd i waith, 666 wedi ennill cymwysterau newydd a 37 wedi mynd ymlaen i wirfoddoli. Mae'r prosiect hefyd yn gweithio ar becynnau hyfforddi fydd, gobeithio, yn sicrhau bod y cyfranogwyr yn fwy cyflogadwy.

Dangosydd	Gwerth	Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Gwerth Ychwanegol Gros (2016)	£13,655	n/a	↑ 2015 - £13284
Nifer y busnesau gweithredol (2016)	2105	n/a	↑ 2015 - 2045
Economaidd Weithgar - Mewn Cyflogaeth (Arolyg Blynyddol Poblogaeth ONS)	75.3%	n/a	↑ 2016/17 - 71%
Economaidd Weithgar - Yn ddi-waith (Arolyg Blynyddol Poblogaeth ONS)	4.3%	n/a	↑ 2016/17 - 4.8%
Tâl Wythnosol Gros - Pob Gweithiwr Llawn Amser (arolwg blynyddol o oriau ac enillion ONS)	£498	n/a	↑ 2016 - £473

Gan arwain i 2018/19, mae Amcan 1 wedi'i gynnwys o fewn cynllun newydd y cyngor o dan ddau o'n hamcanion newydd;

- Amcan 1 – Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a gwireddu eu potensial hirdymor; ac

- Amcan 3 – Gweithio mewn partneriaeth â’n cymunedau i sicrhau eu bod yn gallu ymdopi’n effeithiol â newid a datblygiadau gan warchod ein hamgylchedd naturiol

DRAFFT

Amcan 2 - Gwella rhagolygon tymor hir teuluoedd a phlant drwy sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau mewn bywyd, eu bod yn ddiogel ac yn iach, a bod pob disgybl, waeth beth fo'u cefndir neu eu hoedran, yn cyrraedd eu potensial addysgol.

MELYN

Cysylltiad â nodau lles cenedlaethol					
Llewyrchus		Gwydn	✓	Iachach	✓
Mwy Cyfrifol	✓	Cydlynol/Diwylliant	✓	Yn fyd-eang gyfrifol	

Rhesymau dros ei ddewis:
Bydd economi mwy llewyrchus yn gweithredu fel catalydd sy'n galluogi trigolion i fod yn fwy uchelgeisiol yn eu bywydau ac yn economaidd. Mae galluogi trigolion i gyrraedd eu llawn botensial yn anochel yn gyfuniad o nifer o ffactorau megis cyflogaeth, sgiliau a hyfforddiant; argaeledd tai fforddiadwy ac o ansawdd a mynediad i amgylchedd naturiol ac adeiledig o safon uchel. Mae galluogi trigolion i gyflawni eu llawn botensial a ffynnu yn golygu bod rhaid cael yr amodau iawn iddynt fedru gwella ansawdd eu bywydau a'u llesiant.

Beth wnaethom ni:

Yn 2017 cafodd dwy ysgol newydd sbon eu hagor yn swyddogol gan Kirsty Williams, Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, Llywodraeth Cymru.

Croesawodd Ysgol Cybi, yng Nghaergybi, ac Ysgol Rhyd y Llan, yn Llanfaethlu, ddisgyblion ar ddechrau'r flwyddyn academaidd. Mae'r ddwy ysgol 21ain ganrif fodern yn cynrychioli prosiectau arloesol i'r Cyngor Sir gan ei fod yn gweithio i foderneiddio a gwella addysg a sgiliau ar yr Ynys.

Mae adborth cynnar gan blant a rhieni wedi bod yn hynod gadarnhaol, mae'r holl blant sydd wedi cynrychioli eu cyngor ysgol wedi bod yn hapus â'u hysgolion newydd gan ddweud bod ganddynt fwy o ffrindiau a mwy o ddewis, fel tyfu llysiau a chyfleusterau chwarae yn yr awyr agored.

"Mae fy mhlentyn wedi setlo'n dda ac yn mwynhau'r profiadau y mae'r ysgol newydd yn eu cynnig. Mae staff yn groesawgar ac mae awyrgylch braf yn yr ysgol."

"Llawer mwy o ffrindiau i chwarae efo nhw yn yr ysgol, Mwy o glybiau ar ôl ysgol yn yr ysgol newydd e.e. yr Urdd a phêl-droed,"

Gwnaed addasiadau i Ysgol Parc Y Bont ac Ysgol Brynsiencyn. Dechreuwyd datblygiadau ar ysgol ardal newydd ym Mro Rhosyr/Bro Aberffraw, a elwir yn Ysgol Santes Dwynwen, fydd yn dod â 4 ysgol i un Ysgol 21ain Ganrif newydd.

Hefyd penderfynodd y pwyllgor gwaith y bydd ysgolion ardal newydd yn cael eu hadeiladu yn Llangefni, gan ddod ag Ysgol Gymuned Bodffordd ac Ysgol Corn Hir at ei gilydd, a bydd yn parhau i gynnal darpariaeth addysgol yn Llangristiolus naill ai trwy gynnal Ysgol Henblas ar ei ffurf bresennol neu fel rhan o'r ysgol ardal newydd.

Datblygir y gwaith hwn ymhellach gan ein Swyddogion yn ystod 2018/19 ac rydym yn rhagweld yr un llwyddiant ag a welwyd yn Ysgol Cybi ac Ysgol Rhyd Y Llan lle bydd disgyblion yn elwa ar y

DRAFT

cyfleusterau a’r adnoddau diweddaraf yn cynnwys ystafelloedd dosbarth modern llawn cyfarpar a mannau addas yn yr awyr agored ar gyfer chwarae a dysgu.

I gefnogi ein hysgolion ymhellach, rydym wedi dechrau gweithredu camau a amlinellwyd yn ein Strategaeth Ddigidol [1]. Rydym wedi gweithio mewn partneriaeth â BT, Rhwydwaith Cydgasglu Band Eang y Sector Cyhoeddus ac awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru i wella capasiti lled band ac argaeledd sydd wedi arwain at gynyddu cyflymder band eang o fewn 15 o’n hysgolion cynradd drwy Ynys Môn.

Darparwyd ymateb cyflym i Adroddiad Archwiliad Arolygiaeth Gofal Cymru trwy baratoi Cynllun Gwella Gwasanaeth a oedd ac sy’n parhau i gael ei fonitro’n rheolaidd er mwyn gwella perfformiad y Gwasanaeth i’r dyfodol.

Hefyd mae gan y Cyngor Banel Gwella Gwasanaethau Plant sy’n goruchwylio’r gwaith o wella’r gwasanaeth gan adrodd a rhoi sicrwydd i’r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. Mae adroddiadau hyd yma eisoes yn dangos ac yn rhoi tystiolaeth o welliannau.

I gefnogi ein pobl ifanc ymhellach, rydym yn bwriadu treialu cynllun arloesol, Denu Talent, lle bydd grŵp o bobl ifanc yn ymuno â gwasanaethau ar draws y Cyngor i gael profiad gwaith yn ystod cyfnod yr haf. Bydd yr ymgeiswyr llwyddiannus yn cymryd rhan mewn gwahanol brosiectau o fewn eu gwasanaeth a bydd cyfle iddynt gysgodi swyddogion profiadol.

Yn ystod 17/18 roedd Ynys Môn yn ddigon ffodus o gael ei dewis i dreialu cynllun gofal plant wedi’i ariannu gan Lywodraeth Cymru. Cynigiwyd hyd at 30 awr o ofal plant wedi’i ariannu i blant cymwys 3 a 4 oed, i rieni sy’n gweithio, ar draws rhai ardaloedd o’r ynys, yn ystod tymhorau ysgol ac yn y gwyliau.

Roedd y cynllun treialu’n llwyddiant a chafodd 354 o ymgeiswyr gyllid mewn 82 o wahanol leoliadau darparwyr yn ystod blwyddyn gyntaf y cynllun treialu. Bellach mae wedi’i ehangu ac mae ar gael i holl drigolion Ynys Môn sy’n bodloni’r meini prawf.

Er mwyn hybu ac annog gweithgareddau rhwng y cenedlaethau, sefydlwyd hybiau cymunedol, mewn partneriaeth â Medrwn Môn, i greu mwy o gyfleoedd i bobl gymryd rhan mewn gweithgareddau a fydd yn helpu i leihau ynysu cymdeithasol, unigrwydd a chynyddu lles trwy ddod â gwasanaethau lleol i’r ardaloedd.[2]

Bydd y cyngor a’i bartneriaid yn gweithio i ddatblygu hybiau cymunedol pellach yn ystod y flwyddyn nesaf yng Nghanolfan Gofal Ychwanegol Hafan Cefni, Niwbwrch a Llanfechell.

I gefnogi ac annog iechyd a ffitrwydd, lansiwyd porth nofio newydd sy’n caniatáu i rieni olrhain cynnydd eu plentyn yn ystod eu dosbarthiadau nofio. Mae 50 o ddosbarthiadau ffitrwydd yn parhau i gael eu cynnal drwy’r Canolfannau Hamdden ar yr Ynys bob wythnos, gyda 86% ohonynt yn cael eu cynnal naill ai yn Gymraeg neu’n ddwyieithog.

O ganlyniad i’n hymdrech i gynyddu’r defnydd o’n canolfannau hamdden a hybu Iechyd a Lles, gwnaed 508 o filoedd o ymweliadau â’n canolfannau hamdden yn ystod 2017/18. Dyma gynnydd o 10% o’i gymharu ag ymweliadau yn ystod 2016/17.

DRAFT

[1] http://www.ynysmon.gov.uk/cyngor-a-democratiaeth/ynys-ddigidol?redirect=false

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Hefyd bu 43.5 mil o bobl ifanc yn bresennol mewn rhaglenni gweithgarwch datblygu chwaraeon ac allgymorth yn ystod y flwyddyn.

PAM/006: Canran y disgyblion Blwyddyn 11 a gyflawnodd y trothwy Lefel 2, gan gynnwys gradd A*-C TGAU mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a Mathemateg mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol

Ambr

50.2%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Canolrif Isaf	n/a 16/17 - 59.3 (old curriculum)

PAM/007 - Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd

Ambr

94.8%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Canolrif Isaf	↓ 16/17 - 95.1%

PAM/008 - Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd

Gwyrdd

94.6%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Uchaf	↑ 16/17 - 94.4%

PAM/009: Canran gadawyr Blwyddyn 11 nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth (NEET)

Coch

4.3%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Isaf	↓ 16/17 - 2.3%

PAM/016: Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth

Gwyrdd

5901 Ymweliad/1000

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Uchaf	↑ 16/17 - 5858 visits/1000

PAM/017: Nifer yr ymweliadau â chyfleusterau chwaraeon a hamdden awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn pan fydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol fesul 1,000 y boblogaeth

Gwyrdd

8470 Ymweliad/1000

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Canolrif Isaf	↑ 16/17 - 7520 visits/1000

PAM/027: Canran y plant sy'n fodlon ar y gofal a'r cymorth a gawsant

82%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
TBC	n/a

PAM/028: Canran yr asesiadau plant a gwblhawyd ar gyfer plant o fewn terfynau statudol

Coch

67.6%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
TBC	↓ 16/17 - 89.17%

PAM/029: Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth a oedd wedi cael tri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn

Ambr

9.0%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
TBC	↓ 16/17 - 5.04%

Nifer y bobl ifanc sydd wedi mynychu rhaglenni gweithgareddau datblygu chwaraeon / gweithgareddau allgymorth

Gwyrdd

43.5k

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	n/a 16/17 - 113k

PM32 - Canran y plant sy'n derbyn gofal sydd wedi profi (1) neu ragor o achosion o symud ysgol, yn ystod cyfnod neu gyfnodau o dderbyn gofal, nad oeddent yn drefniadau dros dro, yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth

Coch

33.4%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↓ 16/17 - 17.53%

PM33 - Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth a oedd wedi cael tri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn

Ambr

9.0%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↓ 16/17 - 5%

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

PM28 - Cyfanswm yr amseroedd (mewn diwrnodau) a dreuliodd pob plentyn ar y CPR os cafodd ei dynnu oddi ar y CPR yn ystod y flwyddyn

Coch

326.5 Diwrnod

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd (↓): 16/17 - 266 Days

Cyfnod Allweddol 3 - % y disgyblion sy'n cyflawni DPC (Blwyddyn Ysgol 2016/17)

Melyn

88.9%

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd (↑): 15/16 - 87.6%

Cyfnod Allweddol 2 - % y disgyblion sy'n cyflawni DPC (Blwyddyn Ysgol 2016/17)

Gwyrdd

91.4%

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd (↑): 15/16 - 89.4%

Cyfnod Sylfaen - % y disgyblion sy'n cyflawni DCS (Blwyddyn Ysgol 2016/17)

Ambr

85.8%

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd (↑): 15/16 - 84.7%

DRAFT

Mae'r dangosyddion perfformiad o dan yr amcan hwn yn dangos perfformiad cymysg. Gwelwyd perfformiad da unwaith eto o ran presenoldeb o fewn ein hysgolion uwchradd lle mae canran presenoldeb y disgyblion wedi cynyddu, sy'n golygu ein bod yn dal yn y chwartel uchaf drwy'r wlad. Hefyd bu cynnydd yn nifer yr ymweliadau â'n llyfrgelloedd a'n canolfannau hamdden trwy ddarparu gweithgareddau newydd a pharhau i gynnal ein digwyddiadau llwyddiannus.

Bu gostyngiad yn genedlaethol ym mherfformiad un o'n dangosyddion pwysig PAM/006 (% y bobl ifanc 15 oed syn cyrraedd L2+), yn rhannol oherwydd y newid yn natur a'r ffordd y mae cyrsiau TGAU yn cael eu mesur, felly ni ellir cymharu'r canlyniadau â blynyddoedd blaenorol.

Roedd perfformiad dangosyddion o fewn ein Gwasanaeth Plant a Theuluoedd (PAM/027, PAM/028 a PAM/029 above) yn amrywio, fodd bynnag yn sgil gwelliannau o fewn y gwasanaeth drwy eu Cynllun Gwella Gwasanaeth, mae perfformiad yn gwella ac mae disgwyl iddo ddal i wella yn 2018/19.

Gan arwain i 2018/19, mae Amcan 2 wedi'i gynnwys o fewn cynllun newydd y cyngor o dan ddau o'n hamcanion newydd;

- Amcan 1 – Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a gwireddu eu potensial hirdymor; ac
- Amcan 2 - Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus i'w cadw'n ddiogel, iach ac mor annibynnol â phosibl.

Dilynwch y ddolen hon i weld Cynllun y Cyngor 2017 – 2022.

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Amcan 3 - Diogelu a gwella'r amgylchedd naturiol ac adeiledig trwy sicrhau isadeiledd modern o ansawdd da

YELLOW

Cysylltiad â nodau lles cenedlaethol					
Llewyrchus		Gwydn	✓	Iachach	✓
Mwy Cyfartal	✓	Cydlynol / Diwylliant	✓	Yn fyd-eang gyfrifol	

Rhesymau dros ei ddewis:
Mae gan Ynys Môn enw da yn rhyngwladol o ganlyniad i'w hamgylcheddau naturiol ac adeiledig unigryw a safon uchel. Mae'n hollbwysig diogelu a gwella'r nodweddion hynod hyn pan fo hynny'n bosibl, yn ogystal â manteisio i'r eithaf ar eu gwerth fel adnoddau economaidd-gymdeithasol. Mae amgylcheddau naturiol ac adeiledig yr ynys yn hollbwysig i'r sector twristiaeth, ac i gefnogi a chynnal yr economi leol a rhanbarthol. Bydd yr angen i gydbwyso effeithiau posib y prosiectau mawr arfaethedig ar ansawdd yr amgylchedd lleol yn her i ddatblygwyr, y Cyngor Sir a rhanddeiliaid eraill.

What we did:
Rydym wedi ymgysylltu gyda Phŵer Niwclear Horizon, prosiect National Grid ar gyfer Cysylltiad Gogledd Cymru a chydranddeiliaid allweddol er mwyn sicrhau bod unrhyw effeithiau negyddol yn cael eu hosgoi, eu rheoli neu eu lliniaru yn ystod yr ymgynghoriadau a'r trafodaethau cyn cyflwyno ceisiadau.

Yn ystod y flwyddyn, mabwysiadodd y Cyngor y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Mae'r Cynllun yn strategaeth ar gyfer defnydd tir sy'n canolbwyntio ar ddatblygiad cynaliadwy hyd at 2026. Ei amcanion fydd:

- arwain ar ddatblygu tir ar gyfer tai, siopau, cyflogaeth a defnyddiau eraill
- cynnwys polisïau a fydd yn cynorthwyo'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio
- gwarchod ardaloedd er mwyn sicrhau bod yr amgylchedd naturiol ac adeiledig yn cael ei gynnal a'i gyfoethogi.

Rydym wedi sicrhau bod unrhyw ddatblygiadau yr ydym ni ynghlwm â nhw yn cael eu cynllunio'n ofalus. O ganlyniadau, mae'r holl Unedau Busnes newydd wedi cyrraedd safon Ragoriaeth BREEAM ac maent yn ynni-effeithlon yn dilyn eu hasesiadau cynaliadwyedd. Mae datblygiadau sydd â statws BREEAM yn amgylcheddau mwy cynaliadwy sy'n gwella llesiant y bobl sy'n gweithio ynddynt, yn helpu i warchod adnoddau naturiol ac yn gwneud eiddo'n fwy atyniadol i bobl fuddsoddi ynddo.

Mae'r Cyngor wedi sefydlu prosiect Effeithlonrwydd Ynni eleni er mwyn adolygu a gwella ein defnydd o ynni ar hyd a lled yr Ynys. Bydd y prosiect yn gweithio mewn partneriaeth ag eraill i sicrhau grantiau a chyfleoedd cyllido i sicrhau lleihad o 15% erbyn 2022 yn yr ynni yr ydym yn ei ddefnyddio a hynny'n unol â'n strategaeth.

Mae'r prosiect eisoes wedi sicrhau grant gan Salix i uwchraddio ein goleuadau stryd a'n Canolfannau Hamdden a chafwyd grant pellach gan Lywodraeth Cymru i ariannu goleuadau LED yn adeilad y Cyngor. Mae gwaith yn mynd rhagddo gyda'n ysgolion ardal newydd a'n canolfannau hamdden i wella ein hôl-troed carbon.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Fel rhan o'r cynllun Ysgolion Eco a gyllidir gan Lywodraeth Cymru ac sy'n cael ei redeg gan Cadwch Gymru'n Daclus[3], mae Ynys Môn yn falch o ddweud fod un o'i hysgolion wedi ennill statws Platinwm sy'n arwydd o'u hymrwymiad tymor hir i addysg amgylcheddol, ymgysylltiad myfyrwyr a chynaliadwyedd.

Yn ychwanegol at hyn, mae gan 2 ysgol statws Baner Werdd, mae 22 wedi cael statws arian ac mae gan 6 statws Efydd. Mae'r Cynllun yn grymuso ac yn ysbrydoli pobl ifanc i wneud newidiadau amgylcheddol positif yn eu hysgolion a'r gymuned yn ehangach tra'n datblygu eu sgiliau allweddol, gan gynnwys rhifedd a llythrennedd ac Addysg ar gyfer Datblygiad Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang.

Yn ystod y flwyddyn, buom yn gwneud mwy o waith ar ein Cynllun Rheoli ar gyfer yr Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol drwy ddatblygu a rheoli rhaglenni i wirfoddolwyr, gweithio gyda'r cynghorau cymuned lleol i osod biniau baw ci newydd a gwaith i reoli rhywogaethau ymledol mewn gwahanol safleoedd ar yr ynys er mwyn sicrhau ffyniant rhywogaethau sy'n lleol i Ynys Môn.

Cymeradwywyd sawl prosiect drwy Gronfa Datblygu Cynaliadwy (SDF) Llywodraeth Cymru ac mae enghreifftiau'n cynnwys Geo-gaiacio, Gwirfoddoli gyda Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru a gwella ansawdd y dŵr a chynefinoedd yn Afon Wygyr. Buom hefyd yn gweithio mewn partneriaeth i ddynodi ardaloedd prosiect Awyr Dywyll er mwyn lleihau llygredd goleni mewn ardaloedd penodol yn Ynys Môn.

Mae Ynys Môn yn parhau i fod â rhai o'r traethau gorau yng Nghymru ac mae gennym 6 o draethau Baner Las. Nid yw'r Faner Las ond yn cael ei rhoi i'r traethau gorau yng Nghymru ac mae'n gydnabyddiaeth o safon y dŵr, glendid, diogelwch a chyfleusterau ardderchog.

Mae Ynys Môn yn ymfalchïo yn ei hamgylchedd a'i glendid – yn ystod y flwyddyn, archwiliwyd 93% o'n strydoedd a daethpwyd i'r casgliad eu bod yn lân. Tra'n cydnabod bod hyn yn gadarnhaol, rydym yn gwybod y gellir gwneud mwy.

Llwyddwyd i sicrhau cyllid drwy'r Undeb Ewropeaidd i sefydlu prosiect sy'n anelu at wella Porthladd Caergybi a'r ardal o'i gwmpas er mwyn datblygu'r ardal yn borth pwysig i ymwelwyr i Gymru. Bydd hyn o gymorth i'n statws fel yr hyb pwysicaf ar gyfer llongau mordeithio yng Nghymru. Yn ystod y 12 mis diwethaf, rydym wedi croesawu oddeutu 16,588 o deithwyr ar 43 o longau mordeithio i Ynys Môn a Gogledd Cymru ac rydym yn rhagweld y bydd hyn yn cynyddu yn ystod y blynyddoedd nesaf.

Rydym hefyd wedi gosod cyfleuster tanwydd newydd ym Mhorth Amlwch ac mae gwaith wedi cychwyn ar osod pontŵns sy'n arnofio ar wyneb y dŵr yn Amlwch. Gwnaed gwaith trwsio ar Bier San Siôr yn dilyn difrod yn gynharach eleni a gosodwyd dau o fwïau newydd ar Y Fenai er mwyn gwella diogelwch mordwyo.

Yn ogystal, bu Swyddogion y Cyngor yn cynorthwyo gyda, ac yn cydlynu'r broses lanhau ar Arfordir Gorllewinol Ynys Môn yn dilyn y difrod mawr a achoswyd gan Storm Emma ym Marina Caergybi.

Yn dilyn gwella ein bocsys ailgylchu a gostyngiad yn nifer y biniau duon sy'n cael eu gwagio bob mis, gwelwyd cynnydd o 7% yn ein cyfraddau ailgylchu sydd bellach yn 72.2% gydag ond 0.5% o'n gwastraff cyffredinol yn mynd i safleoedd tirlenwi. Yn seiliedig ar ddata y llynedd, byddai hynny'n golygu mai Ynys Môn fyddai'r awdurdod lleol sy'n perfformio orau yng Nghymru.

---

[3] https://www.keepwalestidy.cymru/eco-schools-awards

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Bydd canlyniadau eleni'n cael eu rhyddhau tuag at ddiwedd 2018 ac rydym yn disgwyl bod ar y brig.

Mae'r canlyniadau'n dangos llawer iawn o ymrwymiad gan ein trigolion i leihau gwastraff ac i sicrhau cynaliadwyedd, sy'n hanfodol ar gyfer cynaliadwyedd ein hynys yn y tymor hir. Addysg yw'r prif ffocws o hyd ac mae staff yr Adain Rheoli Gwastraff yn ymweld ag ysgolion yn rheolaidd er mwyn annog disgyblion i fod yn bencampwyr ailgylchu.

Rydym wedi ymrwymo ein cefnogaeth i geisio 'Statws Di-blastig' ar gyfer Ynys Môn. Bydd y Cyngor yn gweithio yn awr tuag at leihau'r defnydd o blastig tafladwy yn ei safleoedd a'i ysgolion er mwyn hyrwyddo mentrau di-blastig ac annog busnesau lleol i ddefnyddio llai o blastig tafladwy.

Fe wnaeth y Cynghorwyr gefnogi lansiad swyddogol ymgyrch ar y cyd gan y grwpiau 'Surfers Against Sewage' a 'Save our Rivers'. Mae'r Cyngor yn gweithio mewn partneriaeth er mwyn i Ynys Môn ddod yr awdurdod lleol cyntaf yng Nghymru i ennill statws "di-blastig" yn swyddogol.

Yn ystod y flwyddyn, yn dilyn llifogydd difrifol ar draws Ynys Môn, fe gefnogodd Llywodraeth Cymru dri chynllun draenio a dyrannodd arian tuag at waith dylunio ar Gynlluniau Lliniaru Llifogydd Biwmares a Nant y Felin. Cafwyd carian hefyd ar gyfer gwaith dylunio ar Gynllun Risg Arfordirol Traeth Coch.

Yn ychwanegol at hyn, rydym wedi gweithio gyda, ac wedi annog Cyfoeth Naturiol Cymru i wneud gwaith i wella'r sefyllfa er mwyn lleihau'r risg o lifogydd yn Llangefni a Dwyran.

Yn dilyn y llifogydd, cafodd y Cyngor hefyd arian o gronfa ganolog Llywodraeth Cymru a Changen Llifogydd Llywodraeth Cymru i drwsio asedau lliniaru llifogydd a oedd wedi eu difrodi ac i gynnal gwaith archwilio draeniau gyda CCTV ym Mhorthaethwy a Llanfair PG.

Mae datrysiad tymor hir ar gyfer tirlithriadau wedi cael ei ddylunio fel y gellir cryfhau a gwella'r A545 rhwng Porthaethwy a Biwmares. Gobeithir y bydd y dyluniadau hyn o gymorth i ddenu'r cyllid sylweddol sydd ei angen gan Lywodraeth Cymru er mwyn sicrhau'r datrysiad tymor hir hwn ac i atal y ffordd rhag dymchwel eto yn y dyfodol ac i osgoi'r costau sylweddol sy'n gysylltiedig â hynny.

Yn ychwnaegol at hyn, rydym wedi llwyddo i gadw'n ffyrdd mewn cyflwr da o gymharu â rhanbarthau eraill yng Nghymru ac wedi trwsio mwy na 9,000 o dyllau ar y ffyrdd yn 2017/18.

PAM/010: Canran y priffyrdd a adolygwyd sydd o safon glendid uchel neu dderbyniol	PAM/011: Canran y digwyddiadau tipio anghyfreithlon a adroddwyd a gliriwyd o fewn 5 niwrnod ar ôl i'r digwyddiad gael ei adrodd	PAM/020: Canran y prif ffyrdd A sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol
Melyn 93.6%	Gwyrdd 98.3%	Melyn 2.9%
Perfformiad Cenedlaethol: Chwartel Canolrif Isaf	Perfformiad Cenedlaethol: Chwartel Canolrif Uchaf	Perfformiad Cenedlaethol: Chwartel Canolrif Uchaf
Tuedd: ↑ 16/17 - 93.4%	Tuedd: ↑ 16/17 - 97.3%	Tuedd: ↓ 16/17 - 2.3%

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Dangosydd	Canlyniad	Statws	Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
PAM/021: Canran y ffyrdd B sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	4.2%	Melyn	Chwartel Canolrif Uchaf	↓ 16/17 - 3.2%
PAM/022: Canran y ffyrdd C mewn cyflwr gwael cyffredinol	8.9%	Gwyrdd	Chwartel Canolrif Isaf	↑ 16/17 - 10.1%
PAM/030: Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei ailddefnyddio a'i ailgylchu/neu ei ailgylchu, gan gynnwys deunyddiau biowastraff wedi eu gwahanu yn eu tarddle ac a gompostir neu a drinnir yn fiolegol mewn ffordd arall	72.2%	Gwyrdd	Chwartel Uchaf (TBC)	↑ 16/17 - 65.79%
PAM/031: Canran y gwastraff a anfonir i safle tirlenwi	0.5%	Gwyrdd	Chwartel Uchaf (TBC)	↑ 16/17 - 6.6%
Nifer y tyllau'n lôn wedi'u llenwi	9k		n/a	n/a
Nifer y Cerbydau LPG yn fflyd y cyngor	85 cerbyd		n/a	n/a

Mae'r perfformiad mewn perthynas ag Amcan 3 yn adlewyrchu sefyllfa bositif ar gyfer y flwyddyn. Gwelwyd gwelliant yn y mwyafrif o'r dangosyddion o gymharu â 2016/17.

Gwelliant gwerth ei nodi yw canran y gwastraff sirol a gafodd ei ailgylchu neu ei ailddefnyddio, mae ein perfformiad yn y maes hwn ymhlith y gorau yn y byd ac rydym eisoes wedi rhagori ar y targed a osodwyd ar gyfer Cymru, sef ailgylch neu ailddefnyddio 70% o'n gwastraff erbyn 2025. Mae'r gyfradd o 72.2% a ailgylchwyd dros y flwyddyn yn glod i'n trigolion sydd wedi ein helpu ni i gyflawni hyn.

Yn ychwanegol at yr ailgylchu, dim ond 0.5% o'n gwastraff sirol sydd bellach yn cael ei ddanfon i safleoedd tirleni. Mae hyn yn cymharu'n ffafriol â gweddill Cymru ac mae'n welliant sylweddol o gymharu â'r 16.87% a anfonwyd i safleoedd tirlenwi yn 2015/16.

Mae safon ein ffyrdd dosbarth A a B yn cymharu'n ffurfiol â gweddill Cymru er gwaethaf dirywiad bychan eleni. Mae hyn i'w briodoli'n rhannol i'r tywydd garw a gafwyd dros y gaeaf ac mae ffigyrau cenedlaethol ar draws Cymru yn adlewyrchu'r un sefyllfa.

Ar gyfer 2018/19, mae Amcan 3 wedi cael ei gynnwys yng nghynllun newydd y Cyngor:

- Amcan 3 – Gweithio mewn partneriaeth gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau y gallant ymdopi'n effeithiol gyda newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol.

Dilynwch y ddolen hon i edrych ar Gynllun y Cyngor ar gyfer 2017 – 2022.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Amcan 4 - Sicrhau cyflenwad o dai fforddiadwy o ansawdd uchel a rheoli'r cyflenwad hwnnw er mwyn datblygu cymunedau dwyieithog gwydn sy'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig a sicrhau dyfodol tymor hir yr iaith Gymraeg ar yr ynys.

MELYN

Cyswllt â nodau lles cenedlaethol					
Llewyrchus		Gwydn	✓	Iachach	
Mwy Cyfartal	✓	Cydlynol / Diwylliant	✓	Yn fyd-eang gyfrifol	

DRAFT

Rhesymau dros ei ddewis:
Mae galluogi cymunedau i ffynnu'n golygu bod raid cael yr amodau iawn i drigolion allu gwella ansawdd eu bywydau a'u llesiant, ac mae argaeledd tai fforddiadwy o ansawdd, ynghyd â mynediad i amgylchedd adeiledig o safon uchel yn hanfodol i gyflawni'r amcan hwn. Dim ond dwy ran o dair o boblogaeth yr Ynys fedr ddarllen, ysgrifennu neu siarad Cymraeg. Mae diogelu a datblygu'r iaith Gymraeg yn rhan annatod o hunaniaeth ddiwylliannol a threftadaeth yr ynys, a'r uchelgais clir yw annog a chefnogi mwy o gymunedau a thrigolion yr ynys i ddefnyddio'r iaith fel rhan o'u bywyd bob dydd.

Yr hyn a wnaethom:

Yn ystod 2017/18, daethpwyd o 75 o dai gwag yn ôl i ddefnydd yn sgil camau gweithredu uniongyrchol yr awdurdod lleol. O'r 75 eiddo, crëwyd 4 o anheddau ychwanegol dwy addasu annedd yn fflatiau er mwyn cynyddu nifer y tai sydd ar gael. Hefyd yn ystod y flwyddyn, cwblhawyd 2 gynllun grant ar gyfer prynwyr tro cyntaf i ddod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd. Mae'r graff isod yn rhoi darlun o'r ardaloedd ble daethpwyd â'r eiddo'n ôl i ddefnydd.

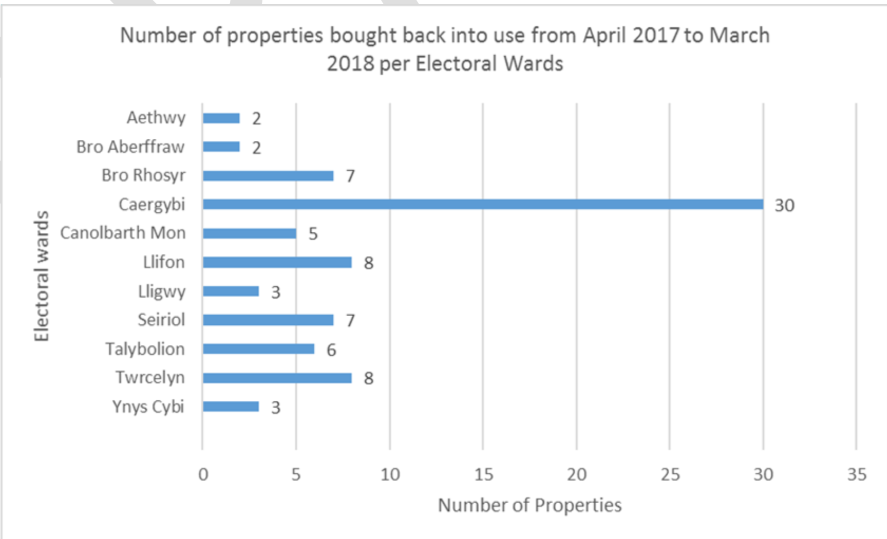

Yn dilyn adolygiad yn 2017, mae'n bleser gennym ddweud bod y cyfan o Stoc Dai'r Cyngor – 3,807 eiddo – yn cydymffurfio'n llwyr â Safon Ansawdd Tai Cymru gyda hynny'n sicrhau bod ein tenantiaid yn byw mewn cartrefi o ansawdd da. Yn unol â Safon Ansawdd Tai Cymru, rhaid i bob landlord cymdeithasol well eu stoc tai i lefel dderbyniol erbyn Rhagfyr 2020.

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Yn adolygiad Swyddfa Archwilio Cymru o'r gwasanaeth dan Safon Andawdd Tai Cymru, nodwyd, o bersbectif y defnyddiwr, bod y rhan fwyaf o'r tenantiaid y cawsant air â hwy, yn fodlon gydag ansawdd y gwasanaeth. Fodd bynnag, nodwyd hefyd bod rhai'n teimlo nad oeddynt yn cyfrannu cymaint at y broses o ddylunio'r gwasanaeth ag yr oeddynt yn y gorffennol ac nad yw'r Cyngor bob amser yn asesu effaith newidiadau i'r gwasanaeth. Bydd ein gwasanaeth Tai yn rhoi rhagor o sylw i'r canfyddiadau hyn ac yn gwneud gwelliannau yn ystod y flwyddyn nesaf.

Yn ystod 2017, cafodd Grant Tai Cymdeithasol ei neilltuo i'r Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig sy'n gweithio ar Ynys Môn. Gyda'r grant hwn, bydd cyfanswm o 53 o unedau tai fforddiadwy mewn 5 o gynlluniau tai newydd sydd wrthi'n cael eu datblygu yn cael eu creu, a bydd 6 o dai fforddiadwy pellach yn cael eu prynu drwy'r cynllun cymorth i brynu cartref i brynwyr tro cyntaf drwy ddarpariaeth rhannu ecwiti. Yn ystod 2017/18, cwblhawyd 13 o'r rhain a bydd y gweddill yn cael eu cwblhau yn ystod 2018/19. Hefyd, cafodd 198 o unedau preswyl ganiatâd cynllunio yn ystod y flwyddyn ac mae 42 o'r rheiny yn dai fforddiadwy.

Mae'r gwaith o ddatblygu cyfleuster gofal ychwanegol Hafan Cefni yn Llangefni yn mynd rhagddo a disgwylir iddo agor ei ddrysau i'w drigolion newydd yr hydref hwn. Bydd y cyfleuster sy'n cael ei ariannu a'i redeg gan Grŵp Tai Pennaf yn cynnig cartref am oes i bobl sydd dros 60 oed sy'n dymuno byw'n annibynnol mewn cymuned ddiogel a chroesawgar lle mae gwasanaethau gofal a chymorth ar gael ar y safle. Mae 63 o fflatiau yn y cyfleuster ac mae'n cynnwys ystafelloedd aml-bwrpas, caffi a bwyty a fydd ar agor i'r cyhoedd, gardd ac ystafelloedd ar gyfer gwesteion y trigolion.

Er mwyn cynnig mwy o ddewis i'n trigolion, cafwyd caniatâd i adeiladu cyfleuster gofal ychwanegol yn ardal Seiriol, wedi ei ariannu drwy Gyfrif Refeniw Tai y Cyngor. Mae model cymorth cynhwysfawr a meini prawf cymhwysedd wedi cael eu cytuno er mwyn sicrhau bod y lefel iawn o ofal ar gael. Gwnaed y penderfyniad yn dilyn proses o ymgynghori gyda'r gymuned leol a thrafodaeth yn ddiweddar yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol.

Cytunwyd y byddai'r gyllideb yn 2017/2018, am y tro cyntaf erioed, yn cynnwys Premiwm Treth Gyngor ar dai a oedd wedi bod yn wag ers amser maith ac ail gartrefi ar yr Ynys. Yng Nghymru mae modd yn awr codi 100% o'r gyfradd dreth gyngor safonol ar y mathau hyn o gartrefi. Penderfynodd y Cyngor y byddai o 2018/19, yn codi Premiwm ychwanegol o 25% ar y Dreth Gyngor ar y cartrefi hynny sy'n cwrdd â'r meini prawf a chytunodd hefyd y byddai'r arian ychwanegol a gaiff yn sgil hyn yn cael ei ddefnyddio i ddatblygu Tai Cyngor newydd ar yr Ynys.

Mae'r Cyngor yn ymrwymo i gefnogi ein staff a'n trigolion i gynyddu eu defnydd o'r Iaith Gymraeg a'r cyfleoedd sydd ar gael i wneud hynny. Fel rhan o'r cynllun gweithredu ar gyfer y Strategaeth Iaith Gymraeg[4], mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gynllun treigl 6 mlynedd o ddarparu cymorth dwys i wasanaethau'r Cyngor i gynyddu'r defnydd a wneir o'r Gymraeg yn fewnol.

Rydym yn ymrwymo hefyd i'r Cynllun Strategol ar gyfer y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer Ynys Môn 2017 – 2020, sy'n gynllun uchelgeisiol, ymarferol a chyraeddadwy sydd wedi cael ei greu i sicrhau '**Bod holl blant a phobl ifanc Môn yn hyfedr ddwyieithog ac yn meddu ar y gallu i ddefnyddio'r ddwy iaith yn gyfartal ar ddiwedd eu gyrfa addysgol gan sicrhau nad oes yr un disgybl yn cael ei amddifadu o'r gallu na'r haeddiant hwnnw**.'

[4] http://www.anglesey.gov.uk/community/equality-and-language/language/

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Mae'r Cynllun wedi cael ei ddyfeisio a'u ddatblygu'n ofalus mewn partneriaeth gyda'r holl gydranddeiliaid. Yn ychwanegol at y Strategaeth, mae cynllun bwriadus sy'n nodi'r camau gweithredu a'r hyn y bwriedir ei wneud bob blwyddyn.

Mae'n galondid nodi ein bod, yn ystod y flwyddyn newydd, ac yn unol ag amcanion y strategaeth, wedi sicrhau cynnydd yn nifer y disgyblion sydd wedi derbyn eu hasesiadau dysgu yn y Gymraeg fel iaith gyntaf.

Yn ychwanegol at hyn, mae gan ysgolion Ynys Môn draddodiadau cryf o weithio gydag asiantaethau allanol fel yr Urdd, Ffermwyr Ifanc, Menter Iaith, cwmniau theatr ieuenctid lleol a chorau lleol, i annog y defnydd o'r Gymraeg ym mywydau plant ysgol.

Mae'r traddodiadau hyn yn cynnig i'n pobl ifanc gyfleoedd all-gwricwlaidd ffurfiol ac anffurfiol ac mae gweithgareddau hamdden yn ein pedair canolfan hamdden yn cynnig gwersi a sesiynau drwy gyfrwng y Gymraeg. Drwy weithio gyda nifer o asiantaethau a phobl yn ein cymunedau, rydym yn gobeithio y bydd modd nodi cyfleoedd pellach ar gyfer ein pobl ifanc a'u teuluoedd i gynyddu ymhellach eu defnydd o'r iaith Gymraeg.

Gyda nifer o sefydliadau allanol yn manteisio ar y cyfle i ddatblygu eu cwmnïau ar Ynys Môn, mae'r Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymraeg yn cael ei alw'n "Edefyn Euraidd" yn y prosiectau hyn, megis Prosiect Adeiladu Gorsaf Niwclear Wylfa newydd a hynny er mwyn sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol nag unrhyw iaith arall.

Mae'r cynghorau wedi bod yn datblyg prosiectau posibl i hyrwyddo a datblygu iaith a diwylliant Cymru drwy Gynllun Arloesi Arfor, sy'n hyrwyddo entrepreneuriaeth, twf busnesau a gwydnwch cymunedol gyda phwyslais ar hyrwyddo'r defnydd o'r iaith Gymraeg.

Fel modd o ddatblygu anghenion datblygu a chamau gweithredu a fydd yn ffafrio'r iaith Gymraeg mewn cymunedau lleol, mae'r Cyngor a Menter Iaith Môn wedi cydweithio ar ddatblygu pecynnau croeso 'Croeso i Gymru' dan arweiniad Llywodraeth Cymru ac fe lansiwyd y rhain ym mis Ionawr 2018 ar gyfer unigolion a theuluoedd a oedd yn symud i'r ynys o'r tu allan i Gymru. Y nod yw sicrhau bod y bobl sy'n newydd i Ynys Môn â dealltwriaeth o'r iaith Gymraeg a'r rôl sydd ganddi ym mywydau trigolion yr ynys o ddydd i ddydd.

I edrych ar y pecyn neu i'w lawr lwytho, ewch i:
http://www.ynysmon.gov.uk/cymuned/cydraddoldeb-ac-iaith/iaith/croeso-i-gymru-croeso-ir-gymraeg/

Ym mis Awst 2017, cafodd Ynys Môn y pleser o groesawu yr Eisteddfod Genedlaethol a daeth miloedd o ymwelwyr o bob cwr o Gymru ac ymhellach draw i ymweld â'r Maes ym Modedern. Gweithiodd y Cyngor mewn partneriaeth gyda threfnwyr yr Eisteddfod Genedlaethol a thrigolion lleol i sicrhau digwyddiad llwyddiannus, er gwaethaf tywydd gwlyb, gan weithio gyda'n gilydd i sicrhau bod cyfleusterau parcio diogel a darpariaeth parcio a theithio'n cael eu sefydlu ar Gae Sioe Môn. Daeth oddeutu 148,000 o ymwelwyr i'r Maes yn ystod wythnos yr Ŵyl.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

PAM/012: Canran y teuluoedd a fygythiwyd â digartrefedd a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref

Melyn

65.2%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Canolrif Uchaf	n/a

PAM/013: Canran o eiddo sector preifat gwag wedi'u adfer i ddefnydd yn ystod y flwyddyn trwy camau uniongyrchol yr awdurdod lleol

Gwyrdd

9.6%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Uchaf	n/a

PAM/014: Nifer yr anheddau ychwanegol a grewyd o ganlyniad i ddechrau ailddefnyddio eiddo gwag

Gwyrdd

4 Annedd Newydd

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	n/a

PAM/015: Nifer y dyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i ddarparu'r holl Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl (DFG)

Gwyrdd

177 Diwrnod

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Uchaf	↑ 16/17 - 239 Days

PAM/018: Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd o fewn y cyfnodau gofynnol

Gwyrdd

86.1%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Isaf	n/a

PAM/019: Canran yr apeliadau yn erbyn penderfyniadau cais cynllunio a wrthodwyd

Ambr

47.1%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Chwartel Isaf	n/a

% y tenantiaid sy'n fodlon gyda gwaith atgyweirio ymatebol

Melyn

89%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↓ 16/17 - 90%

Nifer cyfartalog y dyddiau calendr a gymerwyd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)

Gwyrdd

22.4 Days

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↑ 16/17 - 28 Days

Cyfnod Sylfaen - % y plant a aseswyd yn y Gymraeg iaith gyntaf yn ystod y flwyddyn

Gwyrdd

88.3%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↑ 16/17 - 72.6%

Cyfnod Allweddol 2 - % y plant a aseswyd yn y Gymraeg iaith gyntaf yn ystod y flwyddyn

Gwyrdd

86.4%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↑ 16/17 - 70.9%

Cyfnod Allweddol 3 - % y plant a aseswyd yn y Gymraeg iaith gyntaf yn ystod y flwyddyn

Melyn

70%

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↑ 16/17 - 67.9%

Cyfnod Allweddol 4 - % y plant a aseswyd yn y Gymraeg iaith gyntaf yn ystod y flwyddyn

Melyn

TBC

Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
n/a	↑ 16/17 - TBC

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Mae perfformiad yn ystod y flwyddyn o ran y dangosyddion dan yr amcan hwn wedi bod yn dda iawn ar y cyfan dros.

Un stori bositif yw'r 9.6% o dai gwag y llwyddwyd i ddod â nhw yn ôl i ddefnydd yn ystod y flwyddyn sy'n golygu ein bod ymhlith y gorau yng Nghymru am 2017/18. Mae 75 o dai a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis bellach yn cael eu defnyddio eto a hynny oherwydd gweithredu uniongyrchol y Gwasanaethau Tai.

Stori bositif arall yn yr Adran Dai yw'r gwelliannau a wnaed i'r broses o ymgeisio am Grant Cyfleusterau i'r Anabl (DFG), PAM/015, sy'n golygu ei bod yn cymryd 177 o ddiwrnodau ar gyfartaledd yn awr i gael DFG, gwelliant sylweddol o gymharu â'r 230 o ddiwrnodau ar gyfartaledd a gofnodwyd yn ystod 2016/17 a 2015/16.

Mewn perthynas â'r dangosyddion sy'n ymwneud â'r iaith Gymraeg, mae'r Strategaeth Cymraeg mewn Addysg a fabwysiadwyd yn ddiweddar eisoes wedi cael effaith gyda'r cyfan o'r cyfnodau addysg (cyfnod allweddol 4 i'w gadarnhau ym mis Hydref) yn dangos cynnydd o ran y defnydd o'r iaith Gymraeg mewn ysgolion.

Cafwyd ymgyrch egnïol yn yr Ysgolion Cynradd yn ystod y flwyddyn a chafodd 88% o'r plant yn y Cyfnod Sylfaen eu hasesu yn y Gymraeg fel iaith gyntaf, cynnydd sylweddol o gymharu â'r 72.6%yn y flwyddyn flaenorol. Mae Cyfnod Allweddol 2 yn dangos cynnydd tebyg, o 70.9% yn 2016/17 i 86.4% yn 2017/18. Bydd y Gwasanaeth Dysgu yn awr yn gwneud gwaith tebyg yn yr Ysgolion Uwchradd yn 2018/19.

Nid yw perfformiad mewn perthynas â'n dangosyddion Cynllunio, PAM/018 a PAM/019, wedi perfformio cystal â'r disgwyl yn ystod y flwyddyn. Mae'r ddau ddangosydd yn y Chwartel Is. Cânt eu monitro yn y Cerdyn Sgorio yn chwarterol er mwyn gwella perfformiad ar gyfer 2018/19.

<u>Beth nesaf yn 2018/19</u>

Ar gyfer 2018/19, mae Amcan 4 wedi cael ei gynnwys yng nghynllun newydd y Cyngor dan ddau o'n hamcanion newydd:

- Amcan 1 – Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a gwireddu eu potensial tymor hir;
- Amcan 3 – Gweithio mewn partneriaeth gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau y gallant ymdopi'n effeithiol gyda newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol.

Dilynwch y ddolen hon gael golwg ar Gynllun y Cyngor ar gyfer 2017 – 2022.

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Dangosyddion Perfformiad

Bydd yr adran hon yn edrych ar Dangosyddion Perfformiad Lleol sydd wedi cael eu tracio yn y Cerdyn Sgorio Corfforaethol drwy'r flwyddyn neu ddangosyddion cenedlaethol nad ydynt yn ffitio i mewn i'r amcanion a nodwyd gennym ar gyfer y flwyddyn ac sydd eisoes wedi eu trafod uchod.

Roedd y Cerdyn Sgorio Corfforaethol terfynol ar gyfer 2017/18 yn edrych ar y data diwedd blwyddyn ac yn amlinellu sefyllfa'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol ar gyfer y flwyddyn. Mae'n dangos hefyd bod yr agenda o welliant parhaus y mae'r Cyngor yn anelu ati yn parhau i gael ei chyflawni gyda'r mwyafrif o'r dangosyddion a gawsant eu monitro yn perfformio'n dda yn erbyn targedau.

Yn y rhan o'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol sy'n rhoi sylw i Reoli Perfformiad, roedd perfformiad mewn perthynas â 58% o'r dangosyddion yn uwch na'u targedau ar gyfer y flwyddyn, roedd 15% o fewn y goddefgarwch a ganiateir o ran y targed ac roedd perfformiad y 27% arall yn is na'r targed.

O ran cyfraddau salwch, rydym yn parhau i fod yn y Chwartel Canolrifol Uwch yn genedlaethol ar gyfer y dangosydd hwn. Oherwydd y cyfraddau salwch uwch na'r arfer yn ystod Chwarter 4, ni fy modd cwrdd â'r Targed Corfforaethol o 9.75 o Ddiwrnodau o Salwch fesul pob gweithiwr Amser Llawn Cyfatebol. Roedd ein perfformiad yn Chwarteri 1, 2 & 3 o 2017/18 yn uwch na'r targed a'r gorau yr oeddem wedi ei weld yn ystod y 3 blynedd diwethaf, ond cafodd y cyfraddau yn Ch4 (Ionawr i Ebrill) effaith ar ein perfformiad ar ddiwedd y flwyddyn.

Un dangosydd lle gwelwyd tan-berfformiad yn erbyn y targed drwy gydol 2017/18 oedd un o'r dangosyddion lleol, SCC/025, sef canran yr ymweliadau statudol i blant sy'n derbyn gofal. Cafodd perfformiad ar gyfer y flwyddyn ei effeithio gan y perfformiad yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn, cyn ailstrwythuro'r Gwasanaeth. Rydym ar hyn o bryd wrthi'n gwella'r modd y mae'r gwasanaeth yn defnyddio'r data-bas cenedlaethol newydd, WCCIS, a gyflwynwyd yn ystod 2017/18, er mwyn cefnogi staff i sicrhau gwelliant mewn perfformiad yn ystod 2018/19.

Rydym yn parhau i weithio i sicrhau y gall pobl hŷn aros yn annibynnol yn hirach ac mae'n galonogol felly ein bod wedi cefnogi llai o bobl hŷn yn ein cartrefi gofal yn ystod y flwyddyn. Bydd agor y Cyfleuster Gofal Ychwanegol newydd yn Llangefni yn ystod hydref 2018 yn cefnogi ymhellach ein hamcan o alluogi pobl hŷn i fyw'n annibynnol yn hirach. Mae'n ganologol nodi hefyd y gwelwyd cynnydd blwyddyn ar ôl blwyddyn o ran y nifer o bobl sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad (SCA/018b).

Mae dangosyddion y gwasanaeth llyfrgell yn parhau i berfformio'n dda gyda 286,000 o ymweliadau i lyfrgelloedd a gwasanaethau llyfrgell ar-lein. Cafodd cyfanswm o 259,000 o lyfrau a deunydd llyfrgell eu benthyca gan drigolion Ynys Môn yn 2017/18.

Yn ystod 2017/18, rydym wedi bod yn gweithio'n galed i ddarparu mwy o wasanaethau digidol i'n trigolion. Mae nifer y trigolion sy'n defnyddio ein 'app' ffôn symudol, AppMôn a'r wefan i roi gwybod i ni am broblemau ac i ofyn am wasanaethau wedi cynyddu ac fe gyflwynwyd 2,000 o adroddiadau yn ystod 2017/18, sydd ddwywaith cymaint â'r nifer a gafwyd yn 16/17. Yn ogystal, mae mwy o'n trigolion wedi talu am wasanaethau drwy ddefnyddio'r gwasanaethau talu sydd ar gael ar ein gwefan ac ar y ffôn yn ystod y flwyddyn.

Mewn perthynas â Rheoli Cwynion gan Gwsmeriaid, derbyniwyd 71 o gwynion drwy'r weithdrefn gwynion gorfforaethol, yr un nifer â 2016/17. Ymatebwyd i'r cyfan o'r cwynion ac o'r rhain, cadarnhawyd 25% ohonynt yn llawn, cadarnhawyd 7% yn rhannol ac ni chadarnhawyd y 68% arall.

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Mae gan y Gwasanaethau Cymdeithasol weithdrefn gwynion wahanol i'r gwasanaethau eraill yn y Cyngor. Mae dau gam i'r weithdrefn hon, Cam 1 lle mae swyddog sy'n gweithio i'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn datrys y gŵyn a Cham 2 llae mae ymchwilydd annibynnol yn cynnal ymchiwliad annibynnol i'r gŵyn. Derbyniwyd 9 o gwynion Cam 2 yn ystod y flwyddyn o gymharu â5 yn 2016/17. Cafodd 56% o'r Cwynion Cam 2 naill ai eu cytuno'n llawn neu eu cytuno'n rhannol. Derbyniwyd 51 o gwynion Cam 1 yn ystod y flwyddyn ac fe ymatebwyd i 49% ohonynt o fewn y cyfnod amser gofynnol. Roedd hwn yn un maes o'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol a oedd yn peri pryder drwy'r flwyddyn a bydd y weithdrefn gyfredol yn cael ei hadolygu yn 2018/19.

Gwelir isod y dangosyddion perfformiad a gawsant eu monitro:

PAM/001: Nifer y diwrnodau/sifftiau gwaith wedi colli fesul gweithiwr awdurdod lleol cyfwerth ag amser llawn (CALI) oherwydd absenoldeb salwch yn ystod y flwyddyn

Melyn
9.96 Diwrnod

Perfformiad Cenedlaethol: Chwartel Canolrif Uchaf

Tuedd: ↓ 16/17 - 9.8 Days per FTE

PAM/023: Canran y sefydliadau bwyd sy'n 'cydymffurfio'n fras' â safonau hylendid bwyd

Gwyrdd
98.2%

Perfformiad Cenedlaethol: Chwartel Uchaf

Tuedd: ↓ 16/17 - 98.4%

PAM/024: Canran yr oedolion sy'n fodlon ar y gofal a'r cymorth a gawsant

92%

Perfformiad Cenedlaethol: TBC

Tuedd: n/a

PAM/025: Cyfradd oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75 oed neu drosodd

Coch
6.58

Perfformiad Cenedlaethol: TBC

Tuedd: ↓ 16/17 - 6.05%

PAM/026: Canran y gofalwyr sy'n nodi eu bod yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth i barhau â'u rôl ofalu

90%

Perfformiad Cenedlaethol: TBC

Tuedd: n/a

SCA/002b: Cyfradd y bobl hŷn (65 mlwydd oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth

Gwyrdd
17.44

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd: ↑ 16/17 - 20.51

SCA/18b: Canran y rhai sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad iddyn nhw eu hunain yn ystod y flwyddyn

Gwyrdd
96%

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd: ↑ 16/17 - 94.4%

SCC/025: Canran yr ymweliadau statudol â phlant mewn gofal oedd i fod i ddigwydd yn ystod y flwyddyn, a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau

Coch
63.3%

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd: ↓ 16/17 - 79.35%

LCL/004: Nifer y deunyddiau llyfrgell a roddwyd allan yn ystod y flwyddyn

Gwyrdd
259k

Perfformiad Cenedlaethol: n/a

Tuedd: ↓ 16/17 - 272k

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Dangosydd	Gwerth	Statws	Perfformiad Cenedlaethol	Tuedd
Cynhyrchiant y gweithlu – % yr amser sy'n cael ei gategoreiddio fel amser cynhyrchiol	79%	Melyn	n/a	↓ 16/17 - 80%
Nifer o adroddiadau a dderbyniwyd gan AppMôn / Wefan	2k	Gwyrdd	n/a	↑ 16/17 - 1k
Nifer o daliadau dros y we a ffôn	16k	Gwyrdd	n/a	↑ 16/17 - 10k
Nifer y cwynion a dderbyniwyd (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	71	Gwyrdd	n/a	→ 16/17 - 71
Nifer y cwynion Cam 2 a dderbynnwyd ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	9		n/a	↓ 16/17 - 5
Canran o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Corfforaethol)	92%	Gwyrdd	n/a	↓ 16/17 - 93%
Canran o ymatebion ysgrifenedig o fewn 15 diwrnod (Gwasanaethau Cymdeithasol)	49%	Coch	n/a	n/a

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Perfformiad Ariannol 2017/18

Cyllideb Refeniw

Cyn cychwyn pob blwyddyn ariannol, rhaid i'r Cyngor osod cyllideb ar gyfer ei wariant o ddydd i ddydd. Gelwir y gyllideb hon yn Gyllideb Refeniw a dyma'r swm o arian y mae'r Cyngor ei angen i ddarparu ei wasanaethau yn ystod y flwyddyn gan gymryd i ystyriaeth y grantiau y mae'n eu derbyn gan y Llywodraeth. Yn ystod 2017/18, roedd cyllideb refeniw'r Cyngor yn £126.2 miliwn (£124.037m yn 2016/17).

Mae'r Cyngor yn rheoli ei gyllideb ac yn mesur ei berfformiad ariannol drwy gyfrif rheoli sy'n golygu y gallwn dracio gwariant yn erbyn y gweithgareddau a gynlluniwyd dros y flwyddyn.

Yn 2017/18, gwariwyd £127.93 miliwn o'r Cyfrif Refeniw, gorwariant o £1.78 miliwn yn erbyn y gwariant o £126.2 miliwn a gynlluniwyd. Yn ystod yr un cyfnod, fe wnaeth y Cyngor, drwy drawsnewid gwasanaethau a chyflwyno ffyrdd gwell o weithio, gynyrchu gwerth £1.704 miliwn o arbedion. Gyda'r arbedion hyn, aeth cronfa wrth gefn y Cyngor i lawr gan £1.78 miliwn.

Mae'r tabl isod yn adlewyrchu'r gyllideb derfynol ar gyfer 2017/18 ac incwm a gwariant yn ei herbyn:

Gwasanaethau	Cyllideb Blynyddol £'000	Alldro £'000	Amrywiant £'000
Dysgu Gydol Oes	48,237	49,013	776
Gwasanaethau Oedolion	22,541	22,687	146
Gwasanaethau Plant	8,293	10,075	1,782
Tai	1,034	1,087	53
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	14,099	13,932	(167)
Rheoleiddio	4,275	4,329	54
Trawsnewid	3,932	3,745	(187)
Adnoddau	2,933	3,096	163
Busnes y Cyngor a Cyllid Corfforaethol	20,813	19,969	(844)
Cyfanswm Cronfa'r Cyngor	**126.157**	**127,933**	**1,776**

Gwariant Cyfalaf

Mae'r rhaglen gyfalaf yn cefnogi amcan ehangach y Cyngor i ddarparu gwasanaethau a chefnogi twf economaidd. Fel arfer mae gwariant cyfalaf yn wariant o fath "unwaith ac am byth" ac mae'n golygu adeiladu neu wella ein hasedau megis eiddo.

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Yn 2017/18, cymeradwyodd y Cyngor Raglen Gyfalaf gwerth £30.614 miliwn ar gyfer gwasanaethau nad oeddynt yn ymwneud â Thai a Rhaglen Gyfalaf o £9.889m ar gyfer y CRT (Cyfrif Refeniw Tai).
Yn ychwanegol at hyn, dygwyd gwerth £6.435m o ymrwymiadau cyfalaf drosodd o 2016/17 ac roedd £1.758 miliwn o'r swm hwnnw'n ymwneud â rhaglen ysgolion yr 21ain ganrif, £2.984 miliwn â'r CRT a £1.693 miliwn â'r Gronfa Gyffredinol.

Yn ystod y flwyddyn ariannol, ychwanegwyd gwerth £5.734 miliwn o Gynlluniau i'r rhaglen. Cafodd y rhan fwyaf o'r rhan eu cyllido drwy Grantiau Cyfalaf er roedd £2.566m o'r swm yn ymwneud â Thâl Cyfartal lle cafodd y Cyngor ganiatâd gan Lywodraeth Cymru i'w gyllido drwy wariant cyfalaf. Daw hyn â'r gyllideb gyfalaf ar gyfer 2017/18 i £52.672 miliwn.

Llwyddwyd i gyflawni 55.73% o'r rhaglen a disgwylir y bydd y cynlluniau sy'n weddill yn cael eu cyflawni yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf. Arweiniodd hyn at wariant o £29.355 miliwn, ac fe ychwanegwyd £16.282 miliwn at werth ein hasedau. Mae'r gweddill naill ai'n cefnogi asedau nad ydynt ym mherchenogaeth uniongyrchol y Cyngor (£3.724 miliwn) neu'n rhai nad ydynt yn ychwanegu at werth ein hasedau cyfalaf (£9.349 miliwn).

DRAFFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Casgliad

Mae'n bleser gan Gyngor Sir Ynys Môn gyflwyno ein Hadroddiad Perfformiad Blynyddol am 2017/18 i'n cymuned. Mae'r Cyngor yn parhau i ymrwymo i ddarparu gwasanaeth o ansawdd ar draws yr ynys ac i wneud ein gorau glas i gynnal neu wella ein perfformiad er mwyn sicrhau bod ein trigolion ac ymwelwyr fel ei gilydd yn derbyn y gwasanaethau gorau posib.

Yn gyffredinol, cymysg fu ein perfformiad yn 2017/18, ond mewn cyfnod lle roedd y Cyngor yn wynebu gorfod gwneud toriadau gwerth £2.5 miliwn yn y gyllideb, mae'n galondid nodi ein bod yn parhau i wella ein gwasanaethau yn gyffredinol fel yr amlinellwyd uchod a'n bod wedi llwyddo i wneud gwaith pwysig yn ystod y flwyddyn.

Fodd bynnag, mae datblygu Cynllun y Cyngor ar gyfer 2017-2022 wedi dangos bod mwy o waith i'w wneud a bod angen canolbwyntio yn arbennig ar ein rhaglenni gwaith ar gyfer Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Gan edrych ymlaen i 2018/19, rydym yn bwriadu edrych ar ffyrdd o gryfhau ein gwasanaethau ataliol a llesiant ar gyfer plant, pobl ifanc a phobl fregus yn ein cymdeithas a pharhau â'n gwaith o hyrwyddo Teulu Môn i gynnig mwy o gymorth.

Byddwn hefyd yn datblygu ymhellach ein hopsiynau tai drwy ein cyfleusterau Gofal Ychwanegol, drwy gynyddu nifer ein hybiau cymunedol i feithrin rhwydweithiau yn y gymuned ac i barhau i gyflawni yn erbyn ein rhaglen Moderneiddio Ysgolion.

Bydd gwaith hefyd yn mynd rhagddo i gefnogi ein hamgylchedd naturiol drwy fuddsoddi mewn prosiectau effeithlonrwydd ynni, cydlynu'r rhaglen Ynys Ynni tra'n dylanwadu ar brosesau Gorchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) a chynlluniau Pŵer Niwclear Horizon a National Grid.

Bydd datblygiadau'n digwydd i wella ymhellach ein cyfleusterau hamdden drwy greu maes 3D a buddsoddi yn ein hoffer ffitrwydd.

Byddwn yn canolbwyntio ar ddatblygu cynlluniau amddiffyn rhag llifogydd tra'n parhau â'n bwriad i sicrhau bod dros 70% o'n holl wastraff domestig yn cael ei ailgylchu.

Er bod ein cynlluniau ar gyfer y flwyddyn nesaf yn uchelgeisiol, rydym yn credu y gallwn, gyda chefnogaeth ein staff, ein trigolion a'n partneriaid, gyflawni ein hamcanion a mynd ati i ddechrau creu Ynys Môn sy'n fodern, yn iach, yn ffyniannus ac yn llewyrchus ar ein cyfer ni ac ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Am fwy o wybodaeth, gweler ein Dogfen Gyflawni Flynyddol yn http://www.anglesey.gov.uk/ADD

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Gwybodaeth Bellach

I gael mwy o wybodaeth am unrhyw beth yn y ddogfen hon neu i wneud unrhyw sylwadau, cysylltwch os gwelwch yn dda gyda:

Adnoddau Dynol a Trawsnewid
Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni, Ynys Môn
LL77 7TW
Ffôn - 01248 752111
E-bost:–
CarysEdwards@ynysmon.gov.uk
GethinMorgan@ynysmon.gov.uk

Mae'r ddogfen hon ar gael ar dâp, mewn braille ac ar y wefan y Cyngor:
www.ynysmon.gov.uk/cynllunycyngor

Gallwch gael mwy o wybodaeth hefyd fel a ganlyn:
Gellir gweld polisïau, cynlluniau a strategaethau a gyhoeddir gan y Cyngor yn: www.ynysmon.gov.uk

Mae Cynllun y Cyngor ar gael drwy ymweld a Gwefan y Cyngor: www.anglesey.gov.uk

Mae Adroddiadau Archwilio ac Arolygu a gynhyrchwyd gan Reoleiddwyr y Cyngor ar gael ar eu gwefannau unigol fel a ganlyn:

- Swyddfa Archwilio Cymru: www.wao.gov.uk
- Arolygaeth Gofal Cymru : https://arolygiaethgofal.cymru
- Estyn: www.estyn.gov.uk

Os nad oes gennych fynediad i'r rhyngrwyd, neu i gael dogfen nad yw wedi ei rhestru uchod, cysylltwch â'r Cyngor os gwelwch yn dda trwy'r manylion

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Atodiadau

Atodiad 1

Disgrifiad	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2015/16	2016/17	2017/18	Tuedd 17/18	Chwartel Canolrif Isaf7/Canolrif Isaf8
PAM/001: Nifer y diwrnodau/sifftiau gwaith wedi colli fesul gweithiwr awdurdod lleol cyfwerth ag amser llawn (CALl) oherwydd absenoldeb salwch yn ystod y flwyddyn	Adnoddau Dynol	<	11.99	9.80	10.0	↓	Canolrif Uchaf
PAM/006: Canran y disgyblion Blwyddyn 11 a gyflawnodd y trothwy Lefel 2, gan gynnwys gradd A*-C TGAU mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a Mathemateg mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol	Dysgu	>	-	-	50.20	N/A	Canolrif Isaf
PAM/007 - Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd	Dysgu	>	94.72	95.10	94.8	↓	Canolrif Isaf
PAM/008 - Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd	Dysgu	>	93.53	94.40	94.6	↑	Uchaf
PAM/009: Canran gadawyr Blwyddyn 11 nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth (NEET)	Dysgu	<	2.20	2.3	4.3	↓	Isaf
PAM/010: Canran y priffyrdd a adolygwyd sydd o safon glendid uchel neu dderbyniol	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	95.08	93.40	93.6	↑	Canolrif Isaf
PAM/011: Canran y digwyddiadau tipio anghyfreithlon a adroddwyd a gliriwyd o fewn 5 niwrnod ar ôl i'r digwyddiad gael ei adrodd	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	98.49	97.31	98.29	↑	Canolrif Uchaf

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

DRAFT

Disgrifiad	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2015/16	2016/17	2017/18	Tuedd 17/18	Chwartel Canolrif Isaf7/Canolrif Isaf8
PAM/012: Canran y teuluoedd a fygythiwyd â digartrefedd a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref	Tai	>	-	-	65.2	N/A	Canolrif Uchaf
PAM/013: Canran o eiddo sector preifat gwag wedi'u adfer i ddefnydd yn ystod y flwyddyn trwy camau uniongyrchol yr awdurdod lleol	Tai	>	-	-	9.6	N/A	Uchaf
PAM/014: Nifer yr anheddau ychwanegol a grewyd o ganlyniad i ddechrau ailddefnyddio eiddo gwag	Tai	>	-	-	4.0	N/A	n/a
PAM/015: Nifer y dyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i ddarparu'r holl Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl (DFG)	Tai	<	238.91	238.80	177.0	↑	Uchaf
PAM/016: Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth	Dysgu	>	4,053.09	5858.00	5,901.0	↑	Uchaf
PAM/017: Nifer yr ymweliadau â chyfleusterau chwaraeon a hamdden awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn pan fydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol fesul 1,000 y boblogaeth	Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	>	7,456.51	7520.00	8,470.0	↑	Canolrif Isaf
PAM/018: Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd o fewn y cyfnodau gofynnol	Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	>	-	-	86.1	N/A	Isaf
PAM/019: Canran yr apeliadau yn erbyn penderfyniadau cais cynllunio a wrthodwyd	Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	>	-	-	47.1	N/A	Isaf

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Disgrifiad	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2015/16	2016/17	2017/18	Tuedd 17/18	Chwartel Canolrif Isaf7/Canolrif Isaf8
PAM/020: Canran y prif ffyrdd A sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<	2.73	2.3	2.9	↓	Canolrif Uchaf
PAM/021: Canran y ffyrdd B sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<	3.81	3.2	4.2	↓	Canolrif Uchaf
PAM/022: Canran y ffyrdd C mewn cyflwr gwael cyffredinol	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<	13.35	10.1	8.9	↑	Canolrif Isaf
PAM/023: Canran y sefydliadau bwyd sy'n 'cydymffurfio'n fras' â safonau hylendid bwyd	Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	>	98.67	98.40	98.2	↓	Uchaf
PAM/024: Canran yr oedolion sy'n fodlon ar y gofal a'r cymorth a gawsant	Gwasanaethau Oedolion	>	-	-	-	N/A	n/a
PAM/025: Cyfradd oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75 oed neu drosodd	Gwasanaethau Oedolion	<	-	-	-	N/A	n/a
PAM/026: Canran y gofalwyr sy'n nodi eu bod yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth i barhau â'u rôl ofalu	Gwasanaethau Oedolion	>	-	-	-	N/A	n/a
PAM/027: Canran y plant sy'n fodlon ar y gofal a'r cymorth a gawsant	Gwasanaethau Plant a Theuluoedd	>	-	-	-	N/A	n/a
PAM/028: Canran yr asesiadau plant a gwblhawyd ar gyfer plant o fewn terfynau statudol	Gwasanaethau Plant a Theuluoedd	>	-	89.17	67.6	↓	

DRAFT

Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2017/18

Disgrifiad	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2015/16	2016/17	2017/18	Tuedd 17/18	Chwartel Canolrif Isaf7/Canolrif Isaf8
PAM/029: Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth a oedd wedi cael tri lleoliad neu fwy yn ystod y flwyddyn	Gwasanaethau Plant a Theuluoedd	<	-	6.34	9.0	↓	
PAM/030: Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei ailddefnyddio a'i ailgylchu/neu ei ailgylchu, gan gynnwys deunyddiau biowastraff wedi eu gwahanu yn eu tarddle ac a gompostir neu a drinnir yn fiolegol mewn ffordd arall	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	59.50	65.79	72.2	↑	
PAM/031: Canran y gwastraff a anfonir i safle tirlenwi	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<	16.87	6.60	0.5	↑	

DRAFT